

แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑

ตอนกลาง

ชั้นประถมปีที่ ๒

ทช.ทป.
372.6
ด1321
2520

สำหรับแจกแก่นักเรียนชั้นเรียน

ห้ามขาย

ของ กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ
แบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑
ตอนกลาง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
หลวงไตรภพกิจวิทูร
เรียบเรียง

สำหรับแจกแก่นักเรียนชั้นเรียน
ห้ามขาย

ของ กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ ๑๗

สอนวิธีใช้ ห นำ และให้เด็กอ่านออกเสียง หง- (หงอ) ภา
 หว- (หวอ) ก่อน แล้วจึงค่อยให้ผสมสระในแม่บท จากข้างบน
 ลงมาข้างล่างเป็นแถว ๆ แล้วจึงให้อ่านจากซ้ายไปขวา และให้เด็กฝึกหัด
 ผสมสระอื่น ๆ ปากเปล่าอีก จนเข้าใจแจ่มแจ้ง

ะ ำ ึ ู แ -อ ือ ไ

หง-	หงะ หงา หึง หงู แหง หงอ เหงือ ไหง
हन-	หนะ หนา หนิ หनु แहन हनो ह्निो हिन
हम-	หมะ หมา หมิ หमु แहम हमो ह्मिो हिम
हय-	หยะ หยา หยิ ह्यु แहय हयो ह्यिो हिय
हर-	หระ หรา หรี हरु แहर हरो ह्रीो हरि
हल-	หละ หลา हलि हलु แहल हलो ह्लीो हलि
हव-	หวะ หวา ह्वि ह्वु แह्व ह्वอ ह्विो ह्वิ

เลขห้อง ๓๕๓๐๗๕๔

เลขหมู่ ๖๔.๓๓

372.6

0132.1

2520

เลขทะเบียน น. 62 บ. 013726 (ข)

ชา	ชา	ช้า			
หว่า	หว่า	หว่า	หมอ	หม่อ	หม้อ
หนี	หนี	หนี	เหยื่อ	เหยื่อ	เหยื่อ
หมู	หมู	หมู	เหมอ	เหม่อ	เหม้อ
เหม	เหม	เหม	โหม	โหม	โหม
แหง	แหง	แหง	ไหว	ไหว	ไหว
โหล	โหล	โหล	เหลา	เหลา	เหลา

น้อยหน้า

ลูกหว่า

ขวดโหล

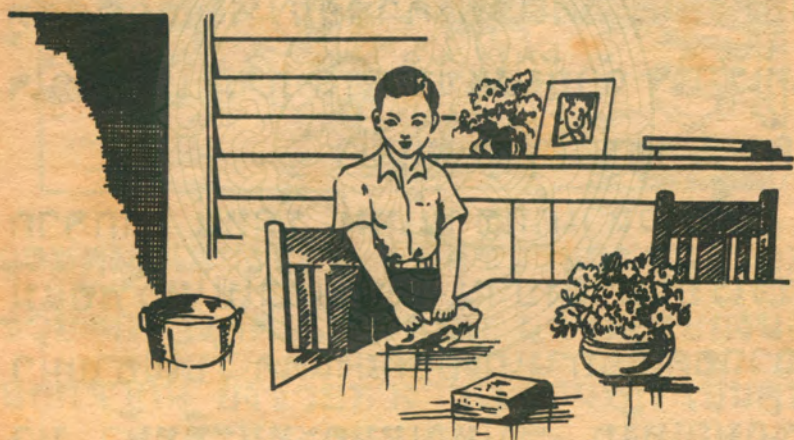

ดูเหว่า

แบบฝึกหัด

หม้อข้าว ขวดโหล หล่อน้ำ ไปไหน จอกแขน
 เหนอะหนะ แนนหนา ตำหนิ น้อยหน้า

ดักหนู บุงา บ่าไหล่ นีแหละ ยังเหลือ
 ลักหรอ มีหรือ ดีมี หนีเลื่อ เหงื่อไหล
 ผ่าไหม เก่าไหม เหลาไม้ รับเหมา
 หน่อไม้ พอเหมาะะ เลี้ยงหมา ว่าเหว
 ดูเหว่า ไหวว้าน ลูกหว่า หมอยา หาเหยื่อ
 เหนือไต้ หน้าต่าง ดูแหว

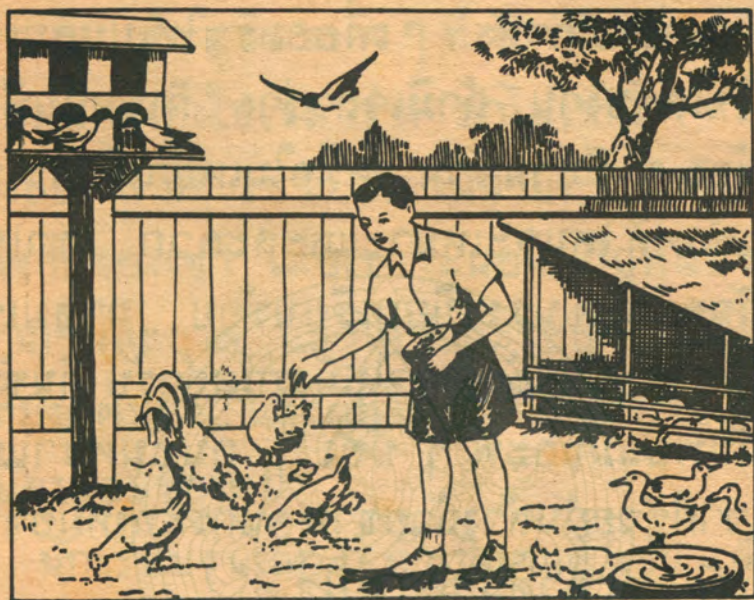
หน้าที่ช่วยเหลือพ่อแม่

เด็กชายใหม่ รักหมู เป็นเด็กดี ตื่นนอน
 แต่เช้า ๆ ทุกวัน พอลุกขึ้นเขาก็จัด และ
 บัดที่นอนให้เรียบร้อย แล้วจึงไปล้างหน้า

๔

ล้างตา รีบมาทำหน้าที่ช่วยเหลือน้ำพอกแม่ เช่น เช็ดถูเรือน เป็นต้น แล้วก็อาบน้ำหิวฉม จนสะอาดเรียบร้อย จึงมากินข้าว อิ่มแล้ว รีบแต่งตัวเมื่อไหว้พ่อแม่แล้ว ก็รีบกระวี กระวาดไปโรงเรียน ให้ทันเวลาโรงเรียน เข้า เพื่อไม่ให้เสียเวลาเรียน เมื่อเข้า ห้องเรียน ก็ตั้งใจฟังคำสอน ฟังแล้วก็คิดดู ให้เข้าใจ ถ้ายังไม่เข้าใจก็ไต่ถาม เมื่อเข้าใจ แล้ว ก็จดจำไว้ให้แม่นยำ

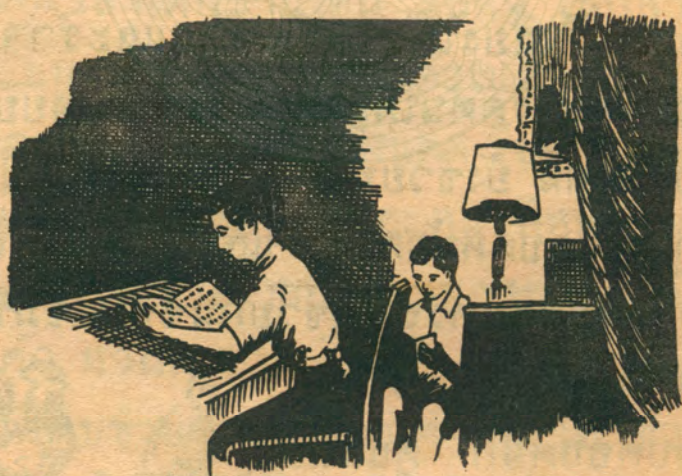
เมื่อเวลาเด็กชายใหม่ รักหมู่ เลิกจาก โรงเรียนมาถึงบ้าน เขาก็เข้าไปไหว้พ่อแม่ แล้วถอดเสื้อกางเกงออกผึ่งแดด รีบไปอาบน้ำ ใช้สบู่ถูเหงื่อ ซึ่งไหลเหนอะหนะที่หน้า บ่า ไหล่ และตามร่างกายทั่วไป จนสะอาดดีแล้ว ก็เช็ดตัว หิวฉม สวมเสื้อกางเกงชุดใหม่แล้ว เขาก็รีบไปช่วยพ่อแม่พี่น้องทำงาน เอาข้าว บดกับไข่ ให้นกกิน และให้เบ็ด ไก่ หมา

และหมูที่เลี้ยงไว้ กินข้าวและรำจนอิ่ม
ช่วยตักน้ำรดต้นไม้ รดผัก น้ำชมเชยยังนัก
นอกจากนี้ ยังช่วยทำงานในบ้านอีก เป็นต้น
ว่า เปิดปิดหน้าต่าง และถ้าเห็น สิ่งใด
ชำรุดหรือสึกหรอ ก็ช่วยกันซ่อมแซมขึ้นใช้
ใหม่ พ่อแม่ของเขาช่าง
รอบคอบดีนัก ดูแลให้
ลูกฝึกหัดทำงาน แต่พอ

เหมาะแก่กำลัง เพื่ออบรมให้เป็นคนเอา
ใจใส่ต่องาน ถ้ามีเวลาว่าง ก็เล่นกับพี่ ๆ
น้อง ๆ ที่ลานบ้าน หรือในเหย้าเรือน สุด
แต่ที่ไหนจะเหมาะและสะดวก เขาเล่น
กันอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าชมเชย
เมื่ออาบน้ำแล้วก็เข้าไปนั่งร่วมล่ำรับ กินข้าว
กับพ่อแม่และพี่ ๆ น้อง ๆ กินอิ่มหน้าแล้ว
เขาก็ช่วยกันล้างถ้วยชาม จนกระทั่งหม้อข้าว
ก็ขัดถูสะอาดน่าดู น่าใช้

เวลาค่ำ ก่อนเข้านอน เขาก็อ่าน คัดเขียน

ห้องบ่น และดูวิชาต่าง ๆ ที่เล่าเรียนมา เพื่อฝึกฝนตนเองในเวลาว่าง ถ้าไม่เข้าใจ หรือสงสัยที่ไหน เขาก็ได้ถามนายหรั่ง รักหนุ่ม พี่ชายของเขา เมื่อเขาจะนอน ก็อุพ่นบ้วนปากจนสะอาด แล้วไหว้และระลึกถึงผู้ที่ได้เลี้ยงดูตนมา และผู้ที่ได้ทำดีให้แก่บ้านเกิดเมืองนอนของตน

นักเรียนรุ่นเล็ก ๆ ถ้าเป็นคนดี เช่น เด็กชายใหม่ รักหนุ่ม นี่แหละ ไม่มีที่ตำหนิ แต่ถ้าเด็กคนใด ไม่เอาใจใส่ ต่อหน้าที่อันดีงาม เหล่านี้แล้ว ก็น่าอัปอายและขายหน้ามาก เด็ก ๆ รุ่นเดียวกัน น่าจะจดจำเอาไว้เป็นที่ยึดถือ แล้วเริ่มฝึกฝนตน ทำตัวให้ดี เช่นเขาบ้าง ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ต่อไปเบื้องหน้าจะได้ดี ทั้งจะได้เป็นกำลัง แก่บ้านเกิดเมืองนอน อันเป็นที่รักยิ่ง

เราต้องตื่นขึ้นล้างหน้าเวลาเช้า
 ฟันผมเผ้าฟุ้งชำระให้สะอาด
 เราจะทำหน้าที่กระวีกระวาด
 ไม่ต้องคาดคั้นเตือนเรื่องเรือนชาน
 แล้วรีบไปให้ทันโรงเรียนเช้า
 เลิกแล้วเราบ่ายหน้ามุ่งมาบ้าน
 ช่วยพ่อแม่เก็บงำและทำงาน
 ยามว่างอ่านคัดเขียนเล่าเรียนเอ๋ย

บทที่ ๑๘

ให้เอาพยัญชนะที่มี ห นำ ซึ่งผสมสระแล้วมาผสมกับตัวสะกดในแม่บท จากซ้ายไปขวาเปรียบเทียบกับกันเป็นแถว ๆ ก่อน แล้วจึงให้อ่านจากซ้ายไปขวา และให้เด็กฝึกหัดผสมสระอื่น ๆ ปากเปล่าอีกจนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

หง— หน— หม— หย— หร— หล— หว—

*	ง	น	ม	ย	ว	ก	ด	บ
หยะ	หยัง	หยัน	หย้ม	หยัย	—	หยัก	หยัด	หยับ
หตา	หตาง	หตาน	หตาม	หตาย	หตาว	หตาก	หตาด	หتاب
หยา	หยิง	หยิน	หยิม	หยัย	หยิว	หยิก	หยิด	หยิบ
หรา	หริง	หริน	หริม	หริย	หริว	หริก	หริด	หริบ
หมา	หมิง	หมิน	หม้ม	หมัย	หมิว	หมัก	หมัด	หมับ
หลา	หลิง	หลิน	หลิม	หลัย	หลิว	หลิก	หลิด	หลิบ
หยา	หยุ่ง	หยุ่น	หยุ้ม	หยุัย	หยุว	หยุก	หยุด	หยุบ
เหาะ	เหิง	เหิน	เหิม	เหีย*	เหิว	เหิก	เหิด	เหิบ
เหอ	ເຢງ	ເຢນ	ເຢມ	ເຢຍ*	ເຢວ	ເຢກ	ເຢດ	ເຢບ
แหว	แหวง	แหวน	แหวม	แหวย	แหวว	แหวก	แหวด	แหวบ
โหละ	หลง	หลน	หลม	หลย	หลว	หลก	หลด	หลบ
โหม	โหมง	โหมน	โหมม	โหมย	โหมว	โหมก	โหมด	โหมบ
หมอ	หมอง	หมอน	หมอม	—	หมอว	หมอก	หมอด	หมอบ
หนัว	หนวง	หนวน	หนวม	หนวย	หนวว	หนวก	หนวด	หนวบ
เหนีย	เหนียง	เหนียน	เหนียม	เหนียย	เหนียว	เหนียก	เหนียด	เหนียบ
เหลื่อ	เหลื่อง	เหลือน	เหลื่อม	เหลื่อย	เหลื่อว	เหลือก	เหลือด	เหลือบ

* ให้ครูพยายามให้เด็กอ่านให้ชัด

ฉัน

ฉัน	ฉัน	ฉัน			
หมัน	หมัน	หมัน	แหวง	แห่วง	แห้วง
หวาน	หวาน	หวาน	หลน	หล่น	หลั่น
หมิ่น	หมิ่น	หมิ่น	โหมง	โหม่ง	โหม้ง
หนึ่ง	หนึ่ง	หนึ่ง	หมอน	หม่อน	หม้อน
หมิ่น	หมิ่น	หมิ่น	หนวย	หน่วย	หนัวย
หนุย	หนุย	หนุย	เหนียว	เหนียว	เหนียว
เหงง	เหง่ง	เหง้ง	เหลื่อม	เหลื่อม	เหลื่อม

อ ใช้นำแทน ห ได้มีอยู่ ๔ คำ คือ

อย่า	อ่านว่า	หย่า	อย่าง	อ่านว่า	หย่าง
อยู่	อ่านว่า	หยู่	อยาก	อ่านว่า	หยาก

งูเหลื่อม

หนังสือ

สวมหมวก

หงอนไก่

แบบฝึกหัด

หมวกล้าน หว่านข้าว หน้าหนาว หมอกหนา
 กุหลาบ ปลาหลด หมดจด งูเห่าโอม
 หลักแหลม อย่างไร ใบหนาด อยู่บ้าน
 ลูกหลาน อยากรู้ หมันเรียน ข้าวหลาม
 ขุดหลุม ทองเหลือง ตกหล่น ยี่หระ
 ปาหนัน ของเหลว หลีกทาง อย่าเที่ยว
 ทองหยิบ ทองหยอด แป้งหยาบ ลดหย่อน
 หยากไย เล็บเหยี่ยว หยั่งน้ำ หน้าวัว
 ตัวหนอน ผักหนาม หนองน้ำ ตัวไหม
 ใบหม่อน หงอนไก่ ลูกหว่า ปลาหมึก
 หนักแน่น หมุ่มสาว หมูหยอง ทองหลาง

เชือกหวาย จดหมาย ห่อหมก นกหวีด
 น้ำหมึก พยับหมอก เข็มหมุด ปลาหมอ
 เหมืองแร่ โลกหมุน แม่นเหมือน เดือนหงาย
 หมายมั่น ลูกไหน เหล็กไหล แผลนหลาว
 ข้าวเหนียว ผักหนอก น้อยโหน่ง เหนียวแน่น
 ห้วยหนอง ของหวาน

นายอยู่ อยู่ยืน นั่งอ่านหนังสือ

หน้าหนาวคือวันหนึ่ง เป็นเวลาเดือนหงาย
 นายอยู่ อยู่ยืน เจ้าของบ้านนั่งอ่านหนังสือ
 อยู่ที่หน้าเรือนปั้นหยาสองชั้น มีแมวสีหม่น

หมอบอยู่ข้าง ๆ ตัวหนึ่ง ในห้องนั้น มองดู
สะอาดตา เป็นระเบียบเรียบร้อยทั่วไป ตาม
เพดานหรือฝา ก็ไม่มีหยากไย่จับ สิ่งของ
ทั้งหมด จัดเป็นหมวดหมู่ หยิบได้ง่าย หายก็รู้
ดูก็งามตา เช่น หนังสือ หรือสิ่งหนึ่ง สิ่งใด
ก็ดี วางอยู่ที่ไหน เมื่อหยิบเอาไปใช้แล้วก็นำ
มาวางไว้ที่ตามเดิม

นายอยู่ อยู่ยีน นี่เป็นคนดี มีใจคอหนัก
แน่น ไม่หวั่นหวาดต่ออะไรทั้งสิ้น แกเป็นคน
หมั่น อยากรู้อยากเรียนสิ่งที่น่ารู้ น่าเรียน
ด้วยแกรู้ว่า ตัวแกเป็นหน่วยหนึ่งของบ้านเมือง
ต้องตั้งตัวไว้ให้ดี ไม่เหลวไหล จะได้เป็น
ตัวอย่างที่ดี แก่ลูกหลาน ซึ่งจะเติบโตเป็น
หนุ่มสาวต่อไปข้างหน้า ทุกๆ คื่น เช่น คื่นนี้
แกมักจะออกมาล้างหน้าเรือน ล้างนอนลูกหลาน
คำสอนของแกนั้น ล้วนแต่ดี ๆ มีอยู่มากมาย
หลายอย่าง เช่น

๑. จงรักและรู้สึกกระตือรือร้นถึงพ่อแม่ที่ได้เลี้ยงดูอุ้มชูมา ตั้งแต่เล็กจนโต อย่างไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดเหมือนเลย

๒. จงเป็นคนว่าง่ายสอหง่าย เชื่อถ้อยฟังคำของพ่อแม่ปู่ย่า ตายาย โดยนับถือและบูชา

๓. จงทำตัวให้มีกิริยาวาจาเรียบร้อย อ่อนโยน อ่อนหวาน เป็นที่น่ารัก น่าเอ็นดู น่านิยมชมชื่นของคนทั้งหลาย

๔. จงมีใจคอเยือกเย็น หนักแน่น และอดทน รู้จักระมัดระวัง เหนียวรังใจ ข่มใจตนเอง ไม่เป็นคนใจน้อย ไม่นุ๋นง่าย ไม่งอน ไม่ปากบอน

๕. จงเป็นคนใจดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โอบอ้อมอารีแก่คนทั้งหลาย รักกันอย่างพี่น้อง ไม่ถือเราถือเขา

๖. จงเป็นคนรอบคอบ หมั่นระมัดระวัง เมื่อจะทำอะไร ก็ต้องคิดดูข้างหน้าข้างหลัง

ให้รอบคอบถี่ถ้วนเสียก่อน แล้วจึงค่อยพูด
ค่อยทำ

๗. จงมีหวังในสิ่งที่ดี คือ คิดดี พูดดี
ทำดี หมั่นเล่าเรียนหนังสือ หมั่นหาวิชาโดย
ไม่ทอดทิ้ง และตั้งใจทำงานให้ดี ทำมาหากิน
ให้เป็นหลักแหล่งมั่นคง

๘. จงหลีกเลี่ยงจากสิ่งชั่ว ไม่หมกมุ่น
ในสิ่งชั่ว ไม่เล่นการพนัน ไม่สูบบุหรี่ ไม่
ดื่มเหล้า และรู้จักเก็บหอมรอมริบ ผสมเล็ก
ผสมน้อย ไว้ใช้เมื่อจำเป็น

๙. จงเป็นคนซื่อ ให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจ
ของคนทั้งหลาย

นักเรียนทั้งหลาย ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่
ลูกหลานของแก ก็ช่างเถิด แต่จงจดจำไว้
และให้รู้สึกว่าย่ำแย่ของนายอยู่ อยู่ยืน ที่
สอนลูกหลาน ตามที่เข้ามาแล้วย่อๆนั้น เป็น
สิ่งที่ดีแท้ๆ และจงเริ่มต้นฝึกฝนตนตามนั้น

ทุกๆ ข้อ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ถ้าเล่าเรียนดี
และทำตัวดีแล้ว เมื่อเติบโตขึ้น จะได้ตั้งตัว
เป็นหลักแหล่ง เป็นคนดีต่อไป

เตือนใจเด็ก

เราต้องปองฝึกฝน ตนให้ตนเป็นคนดี
โดยซื่อๆ มี ที่น่าจำจกคำนี้
หนึ่งนั่นคือหมั่นนึก น้อมรู้ลึกระลึกถึง
พ่อแม่และเราพึง รักลึกซึ่งสุดวันตาย
สองให้ใจโอนอ่อน หวังว่านอนสอหน่ายตาย
พึงเชื่อผู้เชื่อสลาย เช่นยายย่าปู่ตาตน
สามจำทำให้ผู้ รักเอ็นดูทุกหมู่ชน
ชมเห็นว่าเป็นคน มีกิริยาวาจาดี
สี่นี้มีใจหนัก เยือกเย็นนักรู้จักมี
ยับยั้งระวังไว้ที่ ไม่ใจน้อยคอยแต่ฉุน

ห้าให้มีใจเผื่อ-	แม่เอื้อเฟื้อทางเจือจุน
กอบเกื้อเอื้ออุดหนุน	เนื่องโน้มนำเหนียวน้ำใจ
หกหรือคือรอบคอบ	ระมัดรอบระวังระไว
ก่อนจะทำอะไร	ให้คิดดูจนรู้ดี
เจ็ดนี้ให้มีหวัง	ในสิ่งดังตั้งใจมี
มุ่งไว้ไม่หน่ายหนี	ทำเต็มที่มิหวาดหวั่น
แปดจะละหลบชั่ว	ห่างจากตัวไม่พัวพัน
ถึงเล่นเป็นพนัน	หลีกเม้นมันหมั่นเก็บออม
เก้าให้ใส่ใจคือ	เราต้องซื้อซื้อจึงหอม
คนขมนิยมนยอม	วางใจยอมมอบน้อมเออย

บทที่ ๑๙

สอนวิธีใช้พยัญชนะนำตัวอื่น ๆ (นอกจาก ห) ซึ่งต้องอ่านออกเสียงคำนำ
เหมือนประ ะ (วิสรรชนีย์) ด้วย และให้เด็กอ่านออกเสียง ขง__ (ชะหงอ) าลา
อล__ (อะลอ) ก่อน แล้วจึงค่อยให้ผสมสระในแม่บทจากข้างบนลงมาข้างล่าง
เป็นแถว ๆ ในขั้นแรกเปรียบเทียบกันทีละคู่ ๆ ให้เข้าใจหลักเสียก่อน แล้วให้อ่านจาก
ซ้ายไปขวา และให้เด็กฝึกหัดผสมสระอื่น ๆ ปากเปล่าอีก จนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

ขง__ ขน__ ขม__ ขย__ ขง__ ขน__ ขม__ ขด__ ขว__
ถง__ ถน__ ถด__ ถว__ ผง__ ผน__ ผย__ ผว__ ผร__
สัง__ สน__ สม__ สย__ สร__ สด__ สว__ __ กน__
จม__ จร__ คน__ คด__ อง__ อน__ อร__ อด__ __

ะ ำ ุ ู ๑ ำ ไ ๑

ข	ขะ	ขา	ขุ	ขู	ขอ	ขำ	ไข	เขา
ขย	ขยะ	ขยา	ขยุ	ขยู	ขยอ	ขยำ	ไขย	เขยา
นด	นดะ	นดา	นดุ	นดู	นดอ	นดำ	ไวด	เนา
ถด	ถดะ	ถดา	ถดุ	ถดู	ถดอ	ถดำ	ไถด	เถา
ผว	ผวะ	ผวา	ผวุ	ผวู	ผวอ	ผวำ	ไผว	เผา
ทม	ทมะ	ทมา	ทมุ	ทมู	ทมอ	ทมำ	ไทม	เ تما
สร	สระ	สรา	สรุ	สรู	สรอ	สรำ	ไสร	เสรา
ค	คะ	คา	คุ	คู	คอ	คำ	ไค	เคา
คน	คนะ	คนา	คนุ	คนู	คนอ	คนำ	ไคน	เคนา

ฉัณ

ศา	ศา	ศา			
สง่า	สง่า	สง่า	ขย่ำ	ขย่ำ	ขย่ำ
ขยี้	ขยี้	ขยี้	เขม่า	เขม่า	เขม่า
เฉลียว	เฉลียว	เฉลียว	เขย้า	เขย้า	เขย้า

กอลละ

ดอกโสน

ปูแถม

สมอเรือ

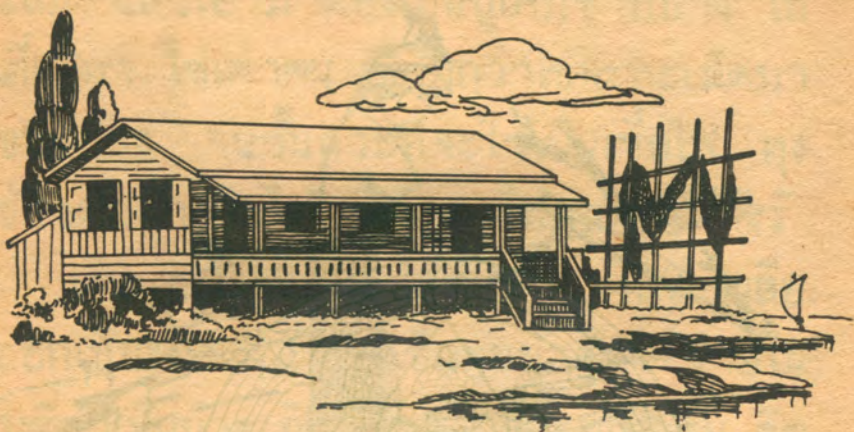
เต่าตนุ

แบบฝึกหัด

ทอดส้มอ กอสละ เทขยะ เลี้ยสละ
 ช่างสนะ แล้ไสว ออย่าไถล ปี่โชน ดอกโสน
 เลียงเสนาะ นำเสนอ สมนำเสนอ ใบสมอ
 บุปผาไฟ ใบส้มมี ฟีนแถม สมอเรือ
 ลายฉลุ ปี่ฉลุ แฉละเนื้อ ร่ายเชลี่ย โฉมฉลา
 ลีลลัว บินฉลา ผวาตื่น เต่าตนุ ขยำแบ่ง
 เหมากอกรย ลังขยา ม้าเขย่า ผยับผยอง
 ขยำขยี้ ออย่าถลิตล้า

หมั่นทำเสมอ ย่อมได้เงินทองเสมอ

นายเสนอ เลียงเสนาะ ร่างกายแข็งแรง
 มีท่าทางสง่าผ่าเผย น่ารักน่าคบถือน ตั้งบ้าน
 เรือนอยู่ริมทะเล ติดต่อกับป่าแถม มีทิวไม้
 เขียวชอุ่มแลดูไสว มีทั้งนกและลิง ค่าง ลัง
 เลียงร้องฟังเสนาะวังเวงจับใจ รั้วบ้านของแก
 ล้อมด้วยต้นไม้มีหนาม คือ กอไผ่ สละ
 ระกำเป็นต้น บ้านเรือนของแกสะอาดเรียบร้อย

ดี จนชั้นตามฝาหรือเพดาน ก็ไม่มีเขม่าไฟ
เพราะแกคอยเอาใจใส่ดูแลอยู่เสมอๆ ชยะต่างๆ
แกก็เอาไปเทใส่หลุมเสีย เพื่อไม่ให้หมักหมม

เลอะเทอะหรือขึ้นราเหม็น ทั้งจะได้
ใช้เป็นปุ๋ยต่อไปอีกด้วย แกเป็นคน
ช่างคิดช่างทำ ถ้าแกเห็น
ว่าของในดิน สิ้นในน้ำ
สิ่งหนึ่งสิ่งใดในท้องถื่น

ที่แกอยู่ จะทำให้เกิดเป็นเงินเป็นทองได้แล้ว
 แกก็ตั้งหน้าอดทนกัดฟันทำอย่างอาบเหงื่อต่าง
 น้ำ มุ่งหมายแต่จะให้แล้วอย่างดิงาม ไม่เถล
 ไถล แกเป็นคนหมั่นมาก ชอบไปเที่ยวหา
 ใบสมอ ใบสมี่ แล้วนำไปส่งที่ร้าน
 จำหน่ายยาบ้าง ไปตัดไม้แสมมา
 ทอนเป็นฟืนขายบ้าง ไปเที่ยวจับปู

แล้ม แล้วเอามาต้องเป็นปูเค็มขายบ้าง ไป
เที่ยวหา ไข่เต่าตนุ ที่เรียกว่าไข่จะละเม็ดมา
ขายบ้าง จนชั้นลวะที่จะไข่เป็นเชื้อไฟ หุง
ข้าวต้มแกงกินได้ ก็เลือกเก็บมาผึ่งแดดไว้

เงินทองที่แห่หามาได้นั้น แยกแบ่งเฉลี่ย
ออกเป็นส่วนๆ เก็บไว้เป็นทุนบ้าง ใช้จ่ายใน
สิ่งที่จำเป็นบ้าง ยินดีสละเงินบำรุงแผ่นดิน คือ
ให้เป็นกำลังแก่บ้านเมืองบ้าง แก่เป็นคน
ละเอียดถี่ถ้วน และเห็นของทุกอย่างมีค่า ถ้า
พอจะนำมาดัดแปลงได้ ก็ไม่ทิ้งให้เสียเปล่า

เราจะเห็นได้ว่า นายเสนอ เลี้ยงเสนาะ
เป็นคนรู้จักหน้าที่ของตนดี คือ รู้จักหาเงินใน
ทางที่ชอบ ทำตามหลักที่ว่า หมั่นทำเสมอ
ย่อมได้เงินทองเสมอ เพราะเงินนั้นได้มา
ด้วยการทำงาน และไม่ใช่ว่าเพียงแต่รู้จักทำ
เท่านั้น แยกยังรู้จักเก็บ รู้จักใช้จ่ายเฉพาะ
สิ่งที่จำเป็นอีกด้วย ในไม่ช้า แยกก็เป็นคนมั่งมี

เงินทองมาก เราต้องล้าหนักตัวว่า คนทุกคน
จำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องทำมาหากินเลี้ยงตัวเอง
และผู้ที่จะมีเงินทองนั้น ต้องหมั่นทำงาน
อาบเหงื่อต่างน้ำมาก่อน เอากำลังกายเข้า
แลกเงิน ไม่ย่อท้อหรือหวาดหวั่นต้องงานเลย
เด็กๆทั้งหลาย พึงจดจำเยี่ยงอย่างอันดีงาม
นี้ไว้ เมื่อเติบโตขึ้น ควรจะร่วมใจร่วม
กำลัง ช่วยกันคิดทำสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตน
ให้เกิดเป็นสินค้าขายได้เป็นเงินเป็นทองขึ้น
จะได้เป็นกำลังแก่ตน และบ้านเกิดเมืองนอน
อันเป็นที่รักยิ่งของตนต่อไป

สมัยนี้คนไทยต้องตื่นตัว ต้องพยายาม
ทำมาหากินทุกๆด้าน อย่ายอมให้ชาติอื่น
มาแย่งการทำมาหากินของเรา เราต้องช่วย
ตัวเราเอง เราต้องเพาะปลูก เราต้องเลี้ยง
สัตว์ เราต้องรู้จักทำสิ่งของใช้เอง เราต้อง

รู้จักค้าขาย เงินทองก็จะหมุนเวียนอยู่ใน
หมู่คนไทย ความมั่งคั่งก็จะเป็นของไทย
ชาติไทยจึงจะเจริญ

ช่วยตัวและช่วยชาติ

เราเกิดมาทั้งที่มีตาหู
มือเท้าคู่อยู่ด้วยได้ช่วยเหลือ
ต้องหาเงินทำทุนไว้จุนเจือ
เลี้ยงตัวเพื่อยังยืนสู้ฟันทน
เอากำลึงกายาฝ่าลำบาก
ถึงงานยากก็ไม่เลือกเลือกสลด
ที่หมั่นเรียนเพียรพากไม่ยากจน
ได้เป็นพลเมืองดีมีปัญญา
โง่หรือฉลาดอาจมั่งมีเหมือนกันหมด
ถ้าแม่นอดทนสู้เพื่อกุศล
ไม่งอมืองอเท้าเข้าตำรา
ก็จะพาชาติไทยให้รุ่งเรือง

บทที่ ๒๐

ให้เอา ขง — (ชะหงอ) ๑๓๓ กน — (กะนอ) ๑๓๓ ที่ผสมสระแล้ว มาผสมกับตัวสะกดในแม่บท จากซ้ายไปขวาเปรียบเทียบกันทีละคู่ๆ เป็นแถวๆ ก่อน แล้วจึงให้อ่านจากซ้ายไปขวา แล้วให้เด็กฝึกหัดผสมสระอื่นๆ ปากเปล่าอีก จนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

ขง — ขน — ขม — ขย — ขง — ขน — ขม — ขว — ขง — ขน —
 ถล — ผง — ผน — ผย — ผว — ผร — ผง — ผน — ผม — ผร —
 ตล — ตว — กน — จม — คน — ตล — อง — อน — อร — อล —

	ง	น	ม	ย	ว	ก	ด	บ
ละ	ล้ง	ล้น	ลัม	ลัย	—	ลัก	ลัด	ลับ
ตละ	ตล้ง	ตล้น	ตลัม	ตลัย	—	ตลัก	ตลัด	ตลับ
ขนา	ขนาง	ขนาน	ขนาม	ขนาย	ขนาว	ขนาก	ขนาด	ขนาบ
ขยิ	ขยิง	ขยिन	ขยิม	ขยัย	ขยิว	ขยิก	ขยิด	ขยิบ
ฉลิ	ฉลึง	ฉลีน	ฉลัม	ฉลัย	ฉลิว	ฉลิก	ฉลิด	ฉลิบ
ฉนิ	ฉนึ่ง	ฉนีน	ฉนัม	ฉนัย	ฉนัว	ฉนีก	ฉน็ด	ฉนีบ
สมุ	สมุง	สมุน	สมุม	สมุย	สมูว	สมุก	สมุด	สมุบ
เสมะ	เสม้ง	เสม้น	เสม้ม	เสม้ย	เสม้ว	เสม็ก	เสม็ด	เสม็บ
เชน	เชนง	เชนน	เชนม	เชนย	เชนว	เชนก	เชนด	เชนบ
แถล	แถลง	แถลน	แถลม	แถลย	แถลว	แถลก	แถลด	แถลบ
โซนะ	ซนง	ซนน	ซนม	ซนย	ซนว*	ซนวก	ซนด	ซนบ
โซม	โซมง	โซมน	โซมม	โซมย	โซมว	โซมก	โซมด	โซมบ
ฉลช	ฉลชง	ฉลชน	ฉลชม	ฉลชย	ฉลชว	ฉลชก	ฉลชด	ฉลชบ
ซมัว	ซมวง	ซมวน	ซมวม	ซมวย	ซมวว	ซมวก	ซมวด	ซมวบ
เสวีย	เสวียง	เสวียน	เสวียม	เสวียย	เสวียว	เสวียก	เสวียด	เสวียบ
เสมือ	เสมือง	เสมือน	เสมือม	เสมือย	เสมือว	เสมือก	เสมือด	เสมือบ
ฉลช	ฉลชง	ฉลชน	ฉลชม	ฉลชย	ฉลชว	ฉลชก	ฉลชด	ฉลชบ

*ให้ครูพยายามให้เด็กอ่านให้ชัด

ง น ม ย ว ก ด บ

ดา	ดาง	दान	ตาม	ตาย	ดาว	ตาก	ดาด	ดาบ
ดลา	ดلاغ	ดลาน	ดลตาม	ดลตาย	ดลาว	ดลาก	ดลาด	ดلاب
ดจิ	ดจิง	ดจิน	ดจิม	ดจีย	ดจิว	ดจิก	ดจิต	ดจิบ
จมุ	จมุง	จมุณ	จมุม	จมุย	จมุว	จมุก	จมุค	จมุบ
เอน	เอนง	เอนน	เอนม	เอนย*	เอนว	เอนก	เอนค	เอนบ
โกนะ	กนง	กนน	กนม	กนย*	กนว	กนก	กนค	กนบ
โตน	โตนง	โตนน	โตนม	โตนย	โตนว	โตนก	โตนค	โตนบ
ดลอ	ดลอง	ดลอน	ดลอม	ดลอย	ดลว	ดลก	ดลค	ดลบ
เตลอ	เตลิ่ง	เตลิน	เตลิม	เตลย	เตลิว	เตลิก	เตลิต	เตลิบ

ฉน์

อักษรสูง

อักษรกลาง

ฉ้ง	ฉั่ง	ฉั่ง	อ้ง	อ้ง	อ้ง	อ้ง	อ้ง
ฉร้ง	ฉร้ง	ฉร้ง	อร้ง	อร้ง	อร้ง	อร้ง	อร้ง
ฉวาน	ฉว่าน	ฉว่าน	อราม	อร่าม	อร่าม	อร่าม	อร่าม

ขมิน	ขมิน	ขมิน	คตัง	คตัง	คตัง	คตัง	คตัง
ถตัง	ถตัง	ถตัง	อนึ่ง	อนึ่ง	อนึ่ง	อนึ่ง	อนึ่ง
ขยุ้ม	ขยุ้ม	ขยุ้ม	องุ่น	องุ่น	องุ่น	องุ่น	องุ่น
เขมน	เขมน	เขมน	เตตน	เตตน	เตตน	เตตน	เตตน
แถม	แถม	แถม	แตรม	แตรม	แตรม	แตรม	แตรม
ถลม	ถลม	ถลม	คตม	คตม	คตม	คตม	คตม
โขยง	โขยง	โขยง	โตตง	โตตง	โตตง	โตตง	โตตง
ขมอม	ขมอม	ขมอม	อรอย	อรอย	อรอย	อรอย	อรอย
เตตียง	เตตียง	เตตียง	เตตียง	เตตียง	เตตียง	เตตียง	เตตียง
เขยोन	เขยोन	เขยोन	เตตือน	เตตือน	เตตือน	เตตือน	เตตือน

อักษรนำที่ต้องอ่านออกเสียง อย่างเดียวกับคำเรียงพยางค์ เช่น

พยายาม	อ่านว่า	พะยายาม	แสดง	อ่านว่า	สะแดง
ทวิ	อ่านว่า	ทะวี	เมตติค	อ่านว่า	มะเถิดค
สตรีย	อ่านว่า	สะตริ	แมตง	อ่านว่า	มะแตง

หอยทากแห่งชาติชลบุรี

จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กนักเรียน ยืมเรียน

๒๙

ดอกสลิด

แมลงวัน

มันสมอง

เสวียนหม้อ

แบบฝึกหัด

เรือฉลอม

แขนงไม้ ทาขมื่น ยาสमान
 ทันสมัย มันสมอง ชี้ขมวน
 ขมวดเชือก ถือนมวก เลียง
 โขมง ชะมักเขม้น รุจมูก
 เสวียนหม้อ สมุดพก ผนิกซอง

สองสลึง ผ้าโสร่ง ดอกสลิด
 ใบสลอด แกะสลัก ไปตลาด
 ริมตลิ่ง เฮอร์ดอรรอย ของ
 แผลง เรือฉลอม งานเฉลิม
 แมลงวัน วันฉลอง เฉลียว
 ตลาด สนิมเหล็ก ขยายเรือ

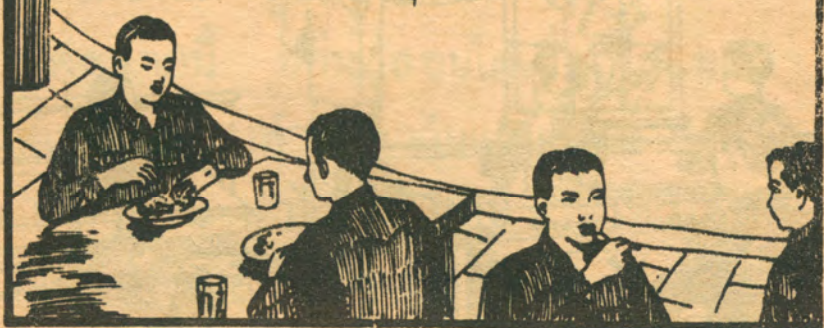
ต้นขนุน

เซม็ดแซม เมล็ดข้าว ขยันเรียน ต้นฝรั่ง ฝา
 ผนัง ต้นขุ่น ขนมหิง ส่วนสนาม ปลาสดาด
 ถมสดาตัน เรือสลูบ หูฉลาม ขมิ้นมัน ไช
 สว่าน ถักสวิง ขมิ้นเครือ แสงสว่าง ลีลาวาด
 เจียบสังัด สงบเสงี่ยม สงวนไว้ แสงวงหา
 ตลับยา ฆนวนน้ำ ปลาฉนาก พายายม
 ขยับขยาย ดินถน่ำ ร้าเชนง ลังขยา
 พยาบาล ตลาตนัด ถลุงแร่ ทนายความ
 อาชยาน วังตลบ ตลอดวัน ตาลโตนด เรือ
 ขนान คันธนู หน้าโนนด จับฉลาก ปีนดู
 แผ่นผยอง เต็มสวาบ ถ้อยแถลง พนมไพร
 ผกากรอง สุกสกาว หญ้าฉรัน ลอยโพยม

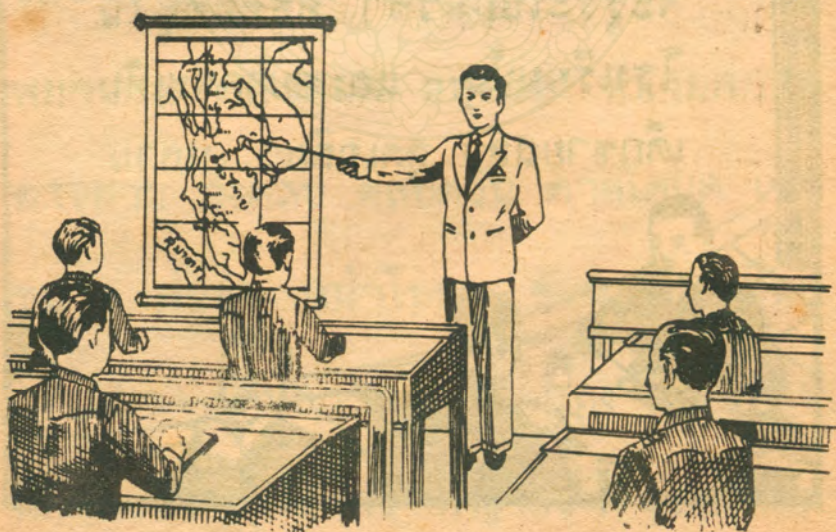

โรงเรียนสมัยนี้

วันหนึ่ง นายเฉลิม สุดเจริญ
กับลูกสาวได้ไปที่โรงเรียน อัน
ดงามทันสมัยแห่งหนึ่ง เพื่อ
จะรู้ระเบียบวิชา ที่สอนอยู่ใน
โรงเรียนนั้น และอยากจะเห็น
เด็กชายสลั สุดเจริญ หลาน

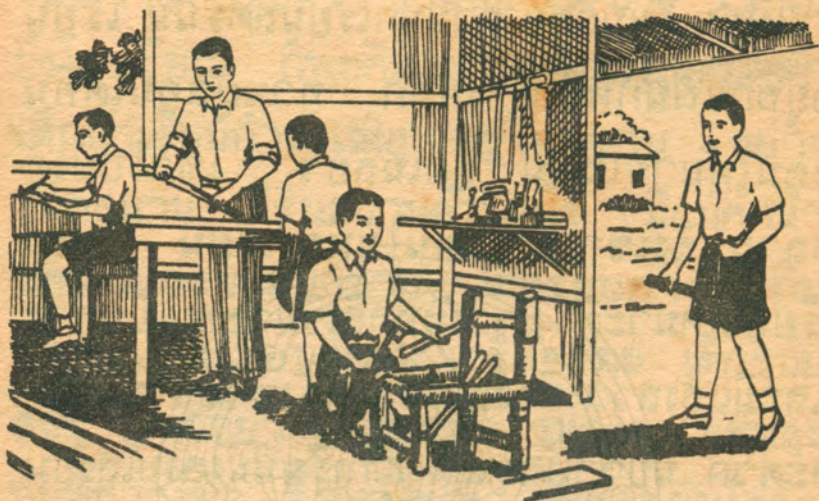

ของเขาเล่าเรียนวิชาเป็นอย่างไรบ้าง เขาไปถึงโรงเรียน ก็พอดีเป็นเวลาพักนักเรียนหยุดพัก เด็กนักเรียนกำลังเล่นกันอยู่ในสนาม อย่างสนุกสนาน ที่ริมสนามด้านหนึ่ง มีแม่ค่านำของกินและขนมมาขาย นักเรียนต่างก็นั่งกินเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าเอร็ดอร่อย เด็กชายสลัป สูดเฉลียว กินอิ่มแล้ว เหลือบมาเห็นลุงกับพี่สาวเข้า จึงยกมือไหว้ พอดีลุงได้ลักหน้าอยู่ ก็ถึงเวลาเข้าห้องเรียน นักเรียนทุก

ชั้นต่างเดินแถวเข้าห้องเรียน อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ส่วนนักเรียนสตรีนั้น เรียนอยู่อีกแผนกหนึ่งต่างหาก ท่านผู้สอนได้ยินยอมให้นายเฉลิม สุดเฉลียว เข้าไปนั่งดูผลงานของเขาเล่าเรียนในห้องเรียน ห้องเรียนนี้เหมาะดี ฝาผนังทาสีเขียวอ่อนเย็นตาดี และมีแสงสว่างส่องเข้าข้างหลังทางซ้ายมือได้สะดวก นับว่าเหมาะดี นักเรียนนั่งสงบเสงี่ยมตั้งใจเล่าเรียนกันอยู่อย่างเงียบงัน นายเฉลิม สุดเฉลียว เห็นเด็กชายสลับผลงานของเขาขยันชะมัทเขม้นเล่าเรียนดี ตอบคำถามก็ถูกต้องและชัดเจนดี รู้ลึกยิบดีมาก

ต่อจากนี้ ท่านผู้สอนได้เอื้อเฟื้อแนะนำให้เขาไปดูวิชาทำมาหากินแผนกต่าง ๆ มีทำนา ทำสวน ทำไร่ แผนกนี้ เขาได้เห็นนักเรียนกำลังฝึกงาน เช่น เพาะเมล็ดต่าง ๆ

บ้าง จับและทำลายแมลง ที่มากัดกินต้นไม้
 บ้าง แล้วยังได้ไปดูแผนกชุดเหมืองแร่ ป่าไม้
 เลี้ยงวัว หมู เป็ด ไก่ และอื่น ๆ ตลอดจนถึง
 แผนกช่างต่าง ๆ เช่นช่างแกะสลักก็ทำดลับงา
 ช่างทอผ้า ก็ทอผ้าต่าง ๆ ตลอดจนผ้าโสร่ง
 ช่างไม้ก็ใช้ กบ ลีว สว่าน ไปตามชนิดของ
 งาน ช่างเหล็กก็หัดตีเหล็กเป็นมีด เป็นเคียว
 เป็นฉมวก นวดู น่าชม ยิ่งนัก ทุกสิ่งทุกอย่าง

ที่นายเฉลิม สุดเฉลียว ได้ไปพบเห็น เวลา
ที่นักเรียนแผนกต่าง ๆ แสดงให้ดูนั้น เป็นที่
พอใจมาก เขานึกชมในใจว่า โรงเรียนนี้
เป็นโรงเรียนทันสมัยแท้ ทุก ๆ ท้องถิ่นจำเป็น
อย่างยิ่ง ที่จะต้องจัดสอนวิชาทำมาหากิน ที่
เหมาะและสะดวกแก่ท้องถิ่นของตน เมื่อเด็ก
เติบโตขึ้น จะได้ยึดถือเป็นหลักสำหรับทำมา
หากิน อย่างทันสมัยต่อไป เมื่อชาวไทยทุก
คน รู้จักทำงานตามหลักวิชา และร่วมมือกัน
ทำด้วยความพยายาม อย่างขยันขันแข็งแล้ว
ประเทศไทยจะมั่งคั่ง เทียบหน้าต่างประเทศ
ชาวไทยทั้งหลาย ก็ารู้สึกภูมิใจทั่วหน้ากัน

เด็กนักเรียนทั้งหลาย เมื่ออ่านเรื่องนี้แล้ว
จงรู้สึกไว้แต่เดี๋ยวนี้ว่า เมื่อตนเรียนวิชาเบื้อง
ต้นรู้ดีพอแล้ว จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องเลือก

เรียนวิชาทำมาหากิน ที่เหมาะและสะดวกแก่
 คนไว้ให้ได้ และต้องตั้งใจเรียนไว้ให้รู้ดี
 ด้วย เพื่อจะได้ยึดถือเป็นหลัก สำหรับทำมา
 หากินเลี้ยงตัวเองต่อไป จะได้เป็นกำลังแก่ตน
 และประเทศไทย อันเป็นบ้านเกิดเมืองนอน
 ของเรา

ในวัยเด็ก

ในวัยเด็กเล็กอยู่จรรู้ว่า
 เรียนวิชาชั้นต้นจนจบสิ้น
 แล้วเลือกเรียนวิชาเชิงหากิน
 ให้ถูกถิ่นถูกเวลาถูกท่าที่
 เมื่อเติบโตต่อไปในข้างหน้า
 ต้องมุ่งหน้าหากินตามถิ่นที่
 รู้จักทำรู้จักใช้เก็บให้ดี
 ยามแก่มีเก็บใช้ได้ใช้เอย

บทที่ ๒๑

สอนพยัญชนะที่ใช้ก่อกำกับ ร ล หรือ ว และให้เด็กอ่านออกเสียง กร- (กรอ) าลา พล- (พลอ) ให้ถูกต้องก่อน แล้วจึงค่อยให้ผสมสระในแม่บท จากข้างบนลงมาข้างล่างเปรียบเทียบกันทีละคู่ๆ เป็นแถวๆ แล้วจึงให้อ่านจากซ้ายไปขวา และให้เด็กฝึกหัดผสมสระอื่นๆ อีก จนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

กร- กล- กว- ตร- พร- ปล- ขร- ขล-
 ขว- ผล- คร- คล- คว- พร- พล-

ะ ำ ึ ัว ะอ ำ ไ ะ

ก	กะ	กา	กี	กู	กัว	เกอ	กำ	ไก	เกา
กร-	กระ	กรา	กรี	กรู	กรัว	เกรอ	กรำ	ไกร	เกรา
ตร-	ตระ	ตรา	ตรี	ตรู	ตรัว	เตรอ	ตรำ	ไตร	เตรา
ปร-	ประ	ปรา	ปรี	ปรู	ปรัว	เปรอ	ปรำ	ไพร	เปรา
กล-	กละ	กลา	กลี	กลู	กลัว	เกลอ	กลำ	ไกล	เกลา
ปล-	ปละ	ปลา	ปลี	ปลู	ปลัว	เปลอ	ปลำ	ไปล	เปลา

ะ ำ ึ ัว ือ ำ ใ ือ

ช	ชะ	ชา	ชี	ชุ	ชั่ว	เชอ	ชำ	ไ	เา
ชร —	ชะระ	ชรา	ชีรี	ชรุ	ชั่วรว	เชรช	ชรำ	ไชร	เา
ชล —	ชะละ	ชลา	ชลี	ชลุ	ชลัว	เชลช	ชลำ	ไชล	เา
ผล —	ผละ	ผลา	ผลี	ผลุ	ผลัว	เมลช	ผลำ	ไผล	เา
ชว —	ชะวะ	ชวา	ชวี	ชวู	ชวัว	เชวช	ชวำ	ไชว	เา
ค	คะ	คา	คี	คู	คัว	เคอ	คำ	โค	เา
คร —	คะระ	ครา	ครี	ครุ	ครัว	เครช	ครำ	โคร	เา
พร —	พะระ	พรา	พรี	พรุ	พรว	เพรช	พรำ	ไพ	เา
คล —	คละ	คลา	คลี	คลุ	คลัว	เคลช	คลำ	ไคล	เา

ผัน

อักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ

ก	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า	ข	ข่า	ข้า	ค	ค่า	ค้ำ
กรา	กร่า	กร้า	กร๊า	กร๋า	ขรา	ขร่า	ขร้ำ	ครา	คร่า	คร้ำ
กลา	กล่า	กล้า	กล๊า	กล๋า	ขลา	ขล่า	ขล้า	คลา	คล่า	คล้ำ
กวา	กว่า	กว้า	กว๊า	กว๋า	ขวา	ขว่า	ขว้ำ	ควา	คว่า	คว้ำ

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

กฏ กฏ กฏ กฏ กฏ ผฏ ผฏ ผฏ คฏ คฏ คฏ
 ตรู ตรู ตรู ตรู ตรู ขรู ขรู ขรู ครู ครู ครู
 เตร เตร เตร เตร เตร เซร เซร เซร เคร เคร เคร
 แปร แปร แปร แปร แปร แพร แพร แพร แพร แพร แพร
 โกล โกล โกล โกล โกล โผล โผล โผล โคล โคล โคล
 กถ กถ กถ กถ กถ ขถ ขถ ขถ คถ คถ คถ
 กฬ กฬ กฬ กฬ กฬ ขฬ ขฬ ขฬ พฬ พฬ พฬ
 เกลีย เกลีย เกลีย เกลีย เกลีย เซลีย เซลีย เซลีย เพลีย เพลีย เพลีย
 เกลือ เกลือ เกลือ เกลือ เกลือ เซลือ เซลือ เซลือ เคลือ เคลือ เคลือ
 เกรอ เกรอ เกรอ เกรอ เกรอ เซรอ เซรอ เซรอ เครอ เครอ เครอ
 ไกล ไกล ไกล ไกล ไกล ไชว ไชว ไชว ไคล ไคล ไคล
 เปลา เปลา เปลา เปลา เปลา เซลา เซลา เซลา เคลา เคลา เคลา
 กล้า กล้า กล้า กล้า กล้า ขล้า ขล้า ขล้า คล้า คล้า คล้า

เปด

หัวปลี

แบบฝึกหัด

ตะกร้อ

ตีเกราะ ใจกล้า ไกล่เกลี้ย ตะกร้อ ตะกร้า
 มะเกลือ คดะกัน กล้าหาญ ประดาน้ำ คำแปล
 หัวปลี ไกวเปด หัวเปราะะ รถดับเพลิง มวย
 ปล้ำ น้ำคร่ำ ผ้าไตร เข้าตรู ประดู๋ ตะไคร้
 ปลอดภัย ใบขลุ่ แก้วเกลบ กระดาษ ขวัญข้าว
 ชะคราม ครีกครั้น คลั่งโคลง ความขำ ข้าง ไหว้
 พระ ผ้าแพร แคล้วคล่อง พลับพลึง เครื่อง
 เคลือบ พุดเพราะ มีดพร้า ข้ำพลู แดงกวา
 คั่นคว่ำ ตรีกตรอง ตะไคร่น้ำ ผนพร้า กะหล่ำ-
 ปลี พลับพลา กุ้งปล่า แพร่หลาย ผกากรอง
 พร้าสอน ลานครุ ไคร้ครวญ จากพราก บินไขว่
 นกเปล้า กิณปลี พรานป่า ตระเตรียม ยิ่งกวาง
 กลางดง กระบือ

นายกกล้า ใจกล้า ด้อย่างไร

นายกกล้า ใจกล้า ทำมาหากินในทางทำไร่
ไร่ของแกมี เปราะะ ชิง ข่า ตะไคร้ พัก แพง
แตงกวา กะหล่ำปลี และผักอื่น ๆ อีกหลาย
อย่าง แกเป็นคนขยันขันแข็ง รู้จักค้นคว้าหา
ข้อที่น่ารู้ ในเรื่องทำไร่ตามหลักวิชา เอาใจ
ใส่บำรุงไร่ดีมาก หมดน้ำรดน้ำ ถากถางใส่ปุ๋ย
และคอยระวังจับหนอน ตัวเพลี้ย ไม่ให้มา

กัตกินผักของแก ผักของแกจึงงอกงามดี น่าดู
น่าชมแท้ ๆ

พอเวลาเช้าตรู่ ถึงแม่ฝนจะตกพริ้ว ๆ
และหนทางจะเฉอะแฉะ แกก็ทนตรำฝน ไม่
กลัวเปราะเปียก หาบผักต่าง ๆ เสรไปเที่ยว
ขายตามตลาด แกเป็นคนใจดี หน้าตายิ้มแย้ม
อยู่เสมอ วาจาก็อ่อนหวาน พังเพราะจับใจ
และไม่ใคร่พูดพริ้วเพรื่อ

ถ้าแกมีเวลาว่าง ใครเผลอหน้า เข้าไปดู
ใกล้ ๆ ประตुरั่วไร จะเห็นแกนั่งอยู่บนเก้าอี้

ลานกระเจาด ตะกร้า เป็นต้น ด้วยฝีมืออัน
ละเอียดเรียบร้อย น่าดู น่าใช้ ถ้ามีเหลือมาก
ก็ส่งไปขายที่ตลาด ใครๆ ก็พอใจอุดหนุนแก

ในเรือนของแกแม่แต่คร้ว ก็ดูสะอาดดี
ถ้วยชามวางคว่ำ เป็นระเบียบเรียบร้อย ตุ่ม
น้ำก็ไม่ให้มีตะไคร่น้ำจับ จนกระทั่ง กะปิ
น้ำปลา หัวหอม หัวกระเทียม นางไปล่ ใจกล้า
เมียของแก ก็หมั่นเอาออกผึ่งแดดบ่อยๆ เพื่อ
มิให้เป็นขมวน

แกชอบใช้เสื้อผ้า ที่ทำขึ้นจำหน่ายใน
ประเทศไทย เพื่อบำรุงสินค้าในบ้านเมืองของ
ตน แพรและไหม ถึงแม้มีแพรหลายก็ตามแต่
แกไม่มีใครชอบใช้ เพราะมีราคาแพงเกินไป
สุรุ่ยสุร่าย เสียเงินในสิ่งที่ไม่จำเป็น

ตามเรื่องที่ได้อ่านมานี้ นักเรียนคงรู้ได้
แล้วว่า นายกล้าใจกล้า ขยันขันแข็งอย่างไร มี
กิริยาวาจาเป็นอย่างไร เรือนของแกจนกระทั่ง
ครัวสะอาดอย่างไร และแกรู้จักประหยัดใช้
เสื้อผ้าเป็นอย่างไร ข้อเหล่านี้ นักเรียนทุกคน
คงตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า ของแกดีทั้งหมด
และเป็นสิ่งที่น่าจะจดจำ กระทำตามแกทั้งสิ้น
ด้วย ถ้าชาวไทยเราทุกคน ต่างรู้ดีกล้านัก
ตัวถึงหน้าที่อันดีงามเช่นนี้แล้ว ประเทศไทย
เราก็จะมั่งคั่ง และรุ่งเรืองทันเทียมบ่าไหล่เขา

เมืองไทย

ดินดีสม

เพื่อนรัก

ร่วมช่วยกัน

วิชา

เป็นหลักได้

ให้รู้

ค้นคว้าไป

ช่วยกัน

ด้วยลำแข้ง

ทำไป

แม้อาบเหงื่อ

ดังนี้

ร่มเย็นแน่

โลกเขา

ถิ่นไทยนี้

ใหญ่อุดม

เป็นนาสวน

เราชักชวน

มุ่งหมั่นทำ

ต้องหาไว้

ใช้ช่วยนำ

สู่ทางจำ

ให้มากมาย

อย่างขันแข็ง

และร่างกาย

ไม่เลี้ยตาย

เมื่อทำงาน

มั่งมีแท้

หาไหนปาน

คงเล่าขาน

ดั่งามเอย

บทที่ ๒๒

ให้เอาตัวกล้ำที่มีสมสระแล้ว มาผสมกับตัวสะกดในแม่บท จากซ้ายไปขวา เป็นแถว ๆ ก่อน แล้วจึงให้อ่านจากข้างบนลงมาข้างล่าง และให้เด็กฝึกหัดผสมสระอื่น ๆ อีกจนเข้าใจแจ่มแจ้ง

กร— กต— กว— ตร— พร— ปล— ขร— ขด—
 ขว— ผต— คร— คต— คว— พร— พล—

	ง	น	ม	ย	ว	ก	ด	บ
กระ	กรัง	กรัน	กรัม	กรัย	—	กรัก	กรัด	กรับ
กรา	กราง	กราน	กราม	กราย	กราว	กราก	กราด	กราบ
กรี	กริง	กริน	กริม	กรีย	กริว	กริก	กริด	กริบ
ครี	คริง	คริน	คริม	ครีย	คริว	คริก	คริด	คริบ
ตรี	ตริง	ตริน	ตริม	ตริย	ตริว	ตริก	ตริด	ตริบ
ครี	คริง	คริน	คริม	ครีย	คริว	คริก	คริด	คริบ
ผตุ	ผตุง	ผตุน	ผตุม	ผตุย	ผตuvw	ผตูก	ผตุด	ผตุบ
ปลู	ปลุง	ปลุน	ปลุม	ปลุย	ปลuvw	ปลูก	ปลุด	ปลุบ
เพต	เพตง	เพตน	เพตม	เพตย	เพตว	เพตก	เพตด	เพตบ
แปต	แปตง	แปตน	แปตม	แปตย	แปตว	แปตก	แปตด	แปตบ
โกระ	กรง	กรน	กรม	กรย	กรว	กรก	กรด	กรบ
คตอ	คตอง	คตอน	คตอม	คตอย	คตuvw	คตอก	คตอด	คตอบ
พรัว	พรวง	พรวน	พรวม	พรวย	—	พรวก	พรวด	พรวบ
เกรีย	เกรียง	เกรียน	เกรียม	เกรียย	เกรียว	เกรียก	เกรียด	เกรียบ
เกลือ	เกลือง	เกลือน	เกลือม	เกลือย	เกลือว	เกลือก	เกลือด	เกลือบ
เพลข	เพลขง	เพลخن	เพลخم	เพลขย	เพลขว	เพลขก	เพลขด	เพลخب

ជ័ង

อักษรกลาง

กัณ	กัณ	กัณ	กัณ	กัณ
กัณ	กัณ	กัณ	กัณ	กัณ
กวาง	กวาง	กวาง	กวาง	กวาง
กราว	กราว	กราว	กราว	กราว
กลิง	กลิง	กลิง	กลิง	กลิง
กรัง	กรัง	กรัง	กรัง	กรัง
กลืน	กลืน	กลืน	กลืน	กลืน
กตุ้ม	กตุ้ม	กตุ้ม	กตุ้ม	กตุ้ม
เปลง	เปลง	เปลง	เปลง	เปลง
แกถน	แกถน	แกถน	แกถน	แกถน
กถน	กถน	กถน	กถน	กถน
โกรง	โกรง	โกรง	โกรง	โกรง
กลอง	กลอง	กลอง	กลอง	กลอง

อักษรกลาง

1	๒	๓	๔	๕
กลวย	กล่วย	กล้วย	กล้วย	กล่วย
เปรียว	เปรี้ยว	เปรี้ยว	เปรี้ยว	เปรี้ยว
เกลื่อน	เกลื่อน	เกลื่อน	เกลื่อน	เกลื่อน
ผัน				

_____ อักษรสูง _____

_____ อักษรต่ำ _____

1	๒	๓	1	๒
ขัน	ขัน	ขัน	คั่น	คั่น
ขลั่น	ขลั่น	ขลั่น	ครั่น	ครั่น
ขวาง	ขวาง	ขวาง	ควาง	คว่าง
ขราว	ขราว	ขราว	คราว	คร่าว
ขลึง	ขลึง	ขลึง	คลึง	คลึง
ขลึง	ขลึง	ขลึง	ครึง	ครึง
ขลื่น	ขลื่น	ขลื่น	คลื่น	คลื่น
ขลุ่ม	ขลุ่ม	ขลุ่ม	คลุ่ม	คลุ่ม

จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กนักเรียน ยืมเรียน

อักษรสูง

อักษรต่ำ

๔๘

เขลง	เขลง	เขลง	เคลง	เคลง	เคลง
แขวน	แขวน	แขวน	แคลง	แคลง	แคลง
ขลง	ขลง	ขลง	คลง	คลง	คลง
โขรง	โขรง	โขรง	โครง	โครง	โครง
ขลง	ขลง	ขลง	คลง	คลง	คลง
ขล่อย	ขล่อย	ขล่อย	คล่อย	คล่อย	คล่อย
เขรียว	เขรียว	เขรียว	เพรียว	เพรียว	เพรียว
เขลิอน	เขลิอน	เขลิอน	เคลิอน	เคลิอน	เคลิอน

ตอนอักษรควบไม่แท้ คือพยัญชนะที่กดทับตัว ร ซึ่งไม่ต้องออก

เสียง ร อย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่ง ทร ออกเสียงเป็น ซ เช่น

สระ	อ่านว่า	สระ	สร้าง	อ่านว่า	สร้าง
ไสร	อ่านว่า	ไซ	สร้อย	อ่านว่า	สร้อย
สรง	อ่านว่า	สง	จริง	อ่านว่า	จิง

อินทรี อ่านว่า อินชี

ไทร อ่านว่า ไช

ทรง อ่านว่า ชง

ทราย อ่านว่า ซาย

ทรุดโทรม อ่านว่า ชุดโซม

แทรก อ่านว่า แแซก

กรงนก

กราบพระ

เควี่ของบิน

ทอยแครง

แบบฝึกหัด

กลมเกลียว แก้วกล้า ล้มเกลี้ยง มะกรูด
 เกรงกลัว อดกลั้น แปรงพิน เปลวไฟ ปลิวไป
 ปลายข้าว มะขวิด กว้างขวาง ดำขวาน

แขวนเลื้อย ถรวงน้ำ เป่าขลุ่ย ห้ามปราง ข้าว
 เปลือก ปากตรอก ซื่อตรง ตระเตรียม ตรึก
 ตรอง ร้องเพลง พร่อมเพรียง เพลิดเพลिन
 ปลุกพริก มะพร้าว มะพลับ หล่นผลิอย ผลัดผ้า
 ครีบล่า มะปราง กลางวัน วงกลม ว่ากล่าว
 ด้ายกลุ่ม กราบพระ ข้าวเกรียบ ไส้กรอก
 กรงนก กรองน้ำ คราดนา ปลากลาย กลีบบัว
 เครื่องบิน ครกหิน พรวนดิน ความดี พุ่มนี้
 ซี่โครง พลบค่ำ หอยแครง ขุดคลอง คล่อง
 แล่น ตัวครั้ง คล้ายคลึง ครอบครว วัวควาย
 กวักมือ ปกครอง คราวหลัง ครั้งแรก กวาด
 เรือน คลองใหญ่ แพร่หลาย ครวไฟ กรวด
 ทราย นกกวัก ครึ่งซีก กลุ่มใจ ตันกล้วย นก
 คลั่งโคลง เข้ากรุง กระทรงง โครงกระตุก
 เพาะปลูก ทำจริง

ครอบครัวที่ดี

ครอบครัวที่ดี ถ้าจะเปรียบก็เหมือนกับ
ต้นไม้สูงตระหง่าน แผ่กิ่งก้านออกไปโดยรอบ
มีใบแน่นหนาร่มครึ้ม งดงาม เป็นที่อาศัยจับ
เกาะ ของฝูงนกทั้งหลาย หมายความว่า ผู้
ที่อยู่ในครอบครัวที่ดีนั้น ย่อมจะได้รับความ
ร่มเย็น มีความผาสุก ทั่วหน้ากันทุกคน
แต่ที่จะให้เป็นไป ตามที่ว่านี้ได้ ก็ด้วยคนทั้ง

หลายในครอบครัว ต่างรู้จักหน้าที่ของตนและ
ต่างทำหน้าที่ของตน มิให้ผิดพลาดบกพร่อง
ดังจะนำมากล่าวย่อ ๆ ต่อไปนี้

พ่อบ้านเป็นหัวหน้าของครอบครัว ต้องทำ
ตัวให้คนในครอบครัวรักใคร่นับถือ เหมือนกับ
ลูกรักพ่อ คือต้องมีใจคอเยือกเย็น กว้างขวาง
ไม่ตระหนี่เหนียวแน่น ใจหนักแน่น ใจดี
ไม่เกรี้ยวกราด ใจแน่วแน่ไม่โลเล มีความ

เที่ยงตรง ซื่อสัตย์ ทำอะไรทำจริง ไม่เหลว
ไหล ปลิ้นปล้อน กลับกลอก เอาความจริง
ไม่ได้ มีไหวพริบ ตริตรอรอบคอบ คอยระวัง
ดูแลไม่ให้มีอะไรบกพร่อง ไม่หุเบา ไม่เชื่อ
คำสอพลอพล่อย ๆ ของใครง่าย ๆ และต้องรู้
ลึกอยู่เสมอว่า ตนเป็นกำลังของครอบครัว
เป็นฝ่ายที่หาเงิน มาเลี้ยงครอบครัว หลักที่ดี
ที่สุดก็คือ ทำตัวให้เป็นแบบอย่างอันดีงาม
ของคนในปกครอง เพื่อเขาจะได้นับถือและ
กระทำตามด้วยความจงรักภักดี

ส่วนแม่บ้านนั้น ต้องทำตัว ให้คนในครอบครัว
รักใคร่ นับถือเหมือนกับลูกรักแม่ นอกจาก
มีใจคอเหมือนกับพ่อบ้าน ดังกล่าวแล้ว
ยังต้องเป็นผู้ดูแลงานต่าง ๆ ในเหยาเรือนให้
เรียบร้อย รู้จักประหยดใช้จ่ายให้พอเหมาะ

รู้จักเก็บเล็กประสมน้อยเหมือนกับปลวกที่ทำรัง
ต้องคอยอบรมกล่อมเกลาลูก ให้เป็นผู้มี
กำลังแข็งแรง มีความรู้เฉลียวฉลาด และเป็น
คนดี สอนลูกให้รู้จักรักครอบครัวและรักชาติ
บ้านเมือง ให้ระลึกถึงความดีของผู้ที่ได้ช่วย
ชาติบ้านเมือง ซึ่งล่วงลับไปแล้ว แต่ความดี
ยังมีได้สืบตามไป แล้วพยายามทำความดี
ให้เหมือนท่านเหล่านั้น นอกจากนั้นอย่ารักลูก
โดยพะนอ อย่าปล่อยตามใจลูกมากเกินไป
หรือเกรี้ยวกราดขัดใจลูกจนเกินไป เพราะ
จะทำให้ลูกหลงหรือเชื่องซึมอ่อนแอไป

ส่วนเด็ก ๆ นั้นเล่า ต้องทำตนให้เป็นที่
น่ารักน่าเอ็นดู ของพ่อแม่ และคนอื่น ๆ
ต้องมีกิริยาจาเรียบร้อย อ่อนโยน รู้จัก
นบনอบกราบไหว้ ไม่ขำมกรายหรือยื่นค้ำหัว

ใคร ๆ ไม่เถียงพ่อแม่ ไม่กล่าวคำหยาบ
ต้องซื่อตรง ตรงต่อเวลา จริงต่องาน ต้องใจ
ดี รักเพื่อนฝูง ไม่เอาเรดเอาเปรียบ หรือ
แก่งแย่งชิงดีกัน ไม่แก่งหรือเล่นรังแกเพื่อน
ต้องรู้ลึกกระลึกถึงความดีของพ่อแม่ ที่มีแก่ตน
และผู้ที่ได้ทำความดี แก่ประเทศไทยอย่าง
สูง และหาทางตอบแทนความดีของท่านด้วย
ต้องเป็นคนว่าง่ายสอนง่าย เชื่อฟังและทำตาม
คำสั่งสอน ของพ่อแม่อย่างเคร่งครัด ไม่ดื้อ
ด้าน ต้องขยันหมั่นอ่านหนังสือ เพื่ออบรมตน
ให้เป็นคนฉลาด และเต็มใจช่วยเหลือพ่อแม่
ทุกคำเข้า ไม่ทอดธุระ ไม่เล่นคลุกคลีกับ
เด็กเกเรเสเพล เพราะจะพาตัวไปสู่ความชั่ว
ต้องรู้จักค่าของเงิน ว่าเงินทองที่พ่อแม่หามา
ได้นั้น ไม่ใช่ได้มาง่าย ๆ เลย ได้มาโดย
ยากลำบากและเหนื่อยอาบเหงื่อต่างน้ำทีเดียว

จึงต้องประหยัดใช้ ตลอดจนรู้จักรักและ
ถนอมเครื่องใช้สอยต่าง ๆ ไม่ให้หมดเปลือง
ไปในสิ่งที่ไม่จำเป็น เงินที่พ่อแม่ให้ไปซื้อ
ของรับประทานที่โรงเรียน ควรจะแบ่งเก็บ
ฝากคลังออมสินไว้ วันละเล็กวันละน้อย
ทุก ๆ วัน เพื่ออบรมตนให้เป็นคนรู้จักเก็บ
หอมรอมริบ

นักเรียนทั้งหลาย พึงจดจำไว้ว่า เมื่อ
ตนยังเด็กอยู่ ต้องทำตามเยี่ยงอย่าง ของลูก
หลานที่ดีก่อน ครั้นเติบโตขึ้น เมื่อจะเป็นพ่อ
บ้านหรือแม่บ้านต่อไปแล้ว จึงค่อยทำตาม
เยี่ยงอย่าง ของพ่อบ้านแม่บ้านที่ดีต่อไป ถ้า
ชาวไทยเรารู้สึกตัวเช่นนี้แล้ว ไทยทั้งชาติ
จะเข้มแข็ง ไม่มีชาติใดกล้ามาข่มเหงได้เลย

ครอบครัวดี

ครอบครัวดีมีสง่าเป็นราศี

ย่อมจะมีพ่อแม่และหัวหน้า

เฝ้าปกป้องปองทำนุทุกเวลา

ร่วมรักษาหน้าที่อันดีงาม

สร้างตัวดีมีทรัพย์ด้วยช่วยชาติบ้าง

เป็นตัวอย่างลูกหลานให้ไม่ครั่นคร้าม

สู้ปากเพียรเรียนร่ำกระทำตาม

ทำแต่ความดีไว้ให้ชาติเอย

บทที่ ๒๓

สอนคำที่ไม่ได้ประ ะ (วิสรรชนีย์) แต่อ่านออกเสียงเหมือน

ประ ะ (วิสรรชนีย์) เช่น

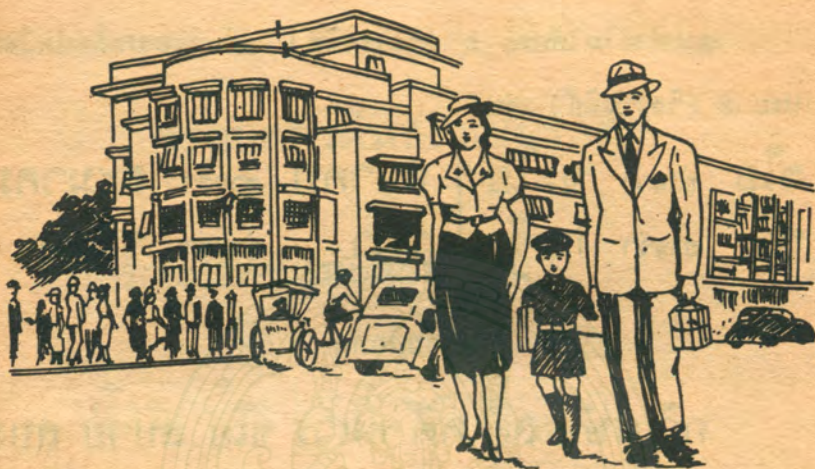
ชโย	อ่านว่า	ชะโย		สุมาคม	อ่านว่า	สะมาคม
กวี	อ่านว่า	กะวี		ขมา	อ่านว่า	ชะมา

แบบฝึกหัด

กวี กษัย สติ คติ ทหาร ชโย สบาย สบง
 สุมาคม เสี่ยงชโย ไม้มก เข้าสุมาคม
 ทางคมนาคม ทนายความ ตามปรกติ เย็บสบง
 สบายดี มีสติ ลงมติ เป็นคติ อนาคต มหาชน
 ทหารไทย ธนาการ จราจร นครหลวง

แต่ก่อนมา ในท้องถื่นทุกๆจังหวัด แห่ง
 ประเทศไทย ตามปรกติ ยังจัดบำรุงไม่
 ทั่วถึงกันนัก เพราะมีเรื่องติดขัด อยู่หลาย
 อย่าง เช่นเงินทองเป็นต้น มาบัดนี้ ทางฝ่าย
 บ้านเมืองเห็นว่า ถึงเวลาแล้ว ที่เราทั้งหลาย

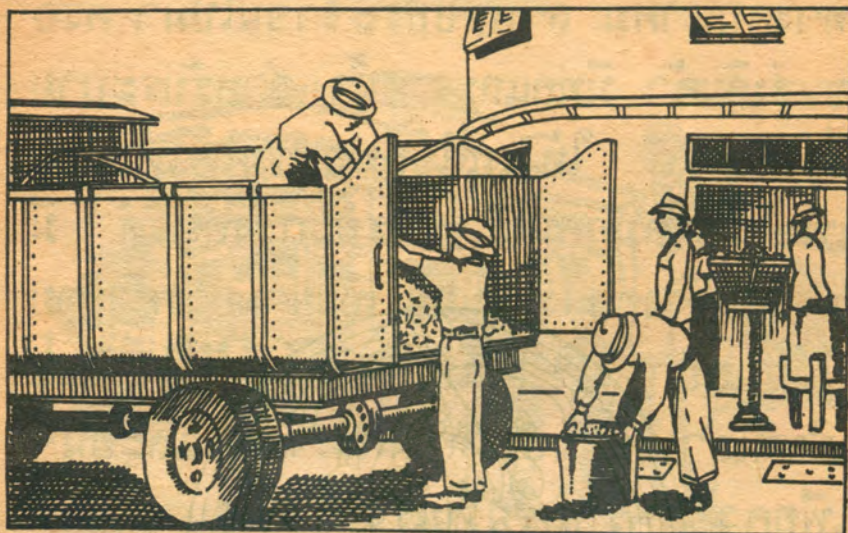
ช่วยกันบำรุงท้องถิ่น

จะต้องตื่นตาตื่นใจ ร่วมมือช่วยกัน จัดให้
ท้องถิ่น มีระเบียบทันสมัย เป็นอย่างเดียวกัน
จึงได้ออกข้อบังคับ ให้ผู้คนที่อยู่ในท้องถิ่น
นั้น ๆ ขวนขวายช่วยกัน จัดบำรุงขึ้นตามแบบ
แผนอันดี เป็นต้นว่า บ้านเรือนก็ต้องปลูก
ให้เป็นระเบียบ ตามแบบแผน ที่กำหนดไว้
ไม่ให้ยัดเยียดอัดแออัดกัน ให้มีแสงสว่าง ลม
เดินได้สะดวก เพื่อให้ถูกอนามัย มีถนนเป็น

ทางคมนาคม สำหรับประชาชนไปมา หรือ
ขนส่งสินค้า มีท่าและรางน้ำ สำหรับระบาย
สิ่งโสโครก ให้ไหลไปสู่ที่รวมได้โดยง่าย
เพื่อไม่ให้หมักหมม เกรอะกรังอยู่ได้ มี
ตลาดสร้างอย่างถูกแบบ เป็นย่านการค้าขาย
มีลั่วมอย่างสะอาดแบบใหม่ มีโรงเรียน
เป็นที่เล่าเรียนของเด็ก มีสนาม และอื่นๆ
เพื่อความครึกครื้นรื่นเริง มีสนามเป็นที่
สำหรับเล่นออกกำลังกายให้
แข็งแรง และเพื่อสนุกสนาน มีสวนสำหรับ

เดินเล่น เพื่อพักผ่อนหย่อนใจในยามว่าง
 มีสถานที่ช่วยเหลือคนเจ็บไข้ เพื่อบำบัดความ
 เจ็บป่วย มีน้ำดื่มที่สะอาด ตลอดจนไฟฟ้าใน
 เวลาค่ำคืน สว่างไสว มีเจ้าหน้าที่ดูแลความ
 สะอาด ตามถนนและตรอก คอยกำจัดขยะ
 และอื่นๆ ซึ่งเป็นต้นเชื้อ ของความป่วยเจ็บ
 ร้ายแรงบางอย่าง และมีเจ้าหน้าที่คอยดูแล

แก้ไข บำรุง ส่งเสริม ในการทำมาหากิน อย่างทันสมัย ให้ดียิ่งขึ้น เหล่านี้เป็นต้น เมื่อท้องถิ่นนั้นๆ ได้รับทะนุบำรุง ด้วยสิ่งต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว ก็เป็นที่แน่ใจว่าท้องถิ่นนั้น จะเป็นที่อยู่สบายดี จำนวนผู้คนก็จะมีมากขึ้น ถ้าจัดบำรุงกัน ครบถ้วนเต็มที่ ทั่วถึงทุกจังหวัด แล้ว บ้านเมืองไทยก็จะงดงามทันสมัย มหาประเทศอื่น ๆ ได้

ในเรื่องจัดบำรุงท้องถิ่น ของตนเอง ให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผน ที่ทันสมัยนั้น เรียกว่าเทศบาล ต่อไปข้างหน้า นักเรียน จะต้องมีความที่ช่วยกัน จัดทะนุบำรุงท้องถิ่น ที่ตนอยู่ เพื่อความรุ่งเรือง แก่บ้านเกิด เมืองนอนอันเป็นที่รักยิ่ง ของตนต่อไป

การเทศบาล

ระลึกรู้ลึกตัว

ชาวไทยทั่วอย่ามัวรอ

จงร่วมรวมใจคอ

ขอให้ช่วยทำด้วยกัน

บำรุงปรับปรุงแต่ง

ท้องถิ่นแหล่งแห่งเราพลัน

เพื่อความงามครบครัน

ทุกสิ่งอันทันสมัย

ดีกรามงามถูกทำ

หันเข้าหาอนาคต

ร่วมรื้อแซมขึ้นใจ

ทุกสถานบ้านเมืองเรา

บทที่ ๒๔

พยัญชนะที่ยังไม่เคยเรียน

ข ค ฌ ฉ ญ ฎ ฏ ฐ ท ฒ ณ ฒ ฌ ษ ฬ

ข อ่านว่า ข

ค ฌ อ่านว่า ค เช่น
ฆ่า เขียน ฆ่า
ระฆัง ตะแฉะ ฯลฯ

ฌ อ่านว่า ช เช่น
เข้าฉาน ฯลฯ

ญ อ่านว่า ย เช่น
หญิง หย้า ใหญ่
ญวน ญุ่น ฯลฯ

ฎ อ่านว่า ด เช่น
ชฎา ฎีกา ฯลฯ

ฏ อ่านว่า ต เช่น
ปฏิทิน ฯลฯ

ฐ อ่านว่า ถ เช่น
ฐานะ ฐาน กลืน ฯลฯ

ท ฒ ฒ อ่านว่า ท เช่น

กริธา ผู้เฒ่า ธง
เชอ ฐระ ฯลฯ

ณ อ่านว่า น เช่น

ณ ชณะ คณะ ฯลฯ

ภ อ่านว่า พ เช่น

ภายใน ภุชา ตะเภา
ลำเภา อ่าเภา เสา
 ฯลฯ

ค ษ อ่านว่า ล เช่น

ศาลา คก คอก อาศัย
คึกษา ภาษา ภาษี
ปรีक्षा ฯลฯ

ฬ อ่านว่า ล เช่น

นาฬิกา จูฬากีฬา ฯลฯ

ลำดับพยัญชนะและอักษร

พยัญชนะ ๔๔ ตัว คือ

ก ข ข ค ค ฅ ง จ จ ซ ฌ ญ
 ฎ ฏ ฐ ท ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ
 ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส
 ห พ อ ฮ

อักษรสูง ๑๑ ตัว คือ

ข ข จ ฎ ฏ ฐ ส ษ ส ห

อักษรกลาง ๙ ตัว คือ

ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ

อักษรต่ำ ๒๔ ตัว คือ

ค ค ฅ ง ซ ฌ ญ ท ฒ ณ
 ท ธ น พ ฟ ภ ม ย ร ล ว พ ฮ

ธูปเทียน

ภิกษุ

รูปภาพ

เกวตรา

ธนู

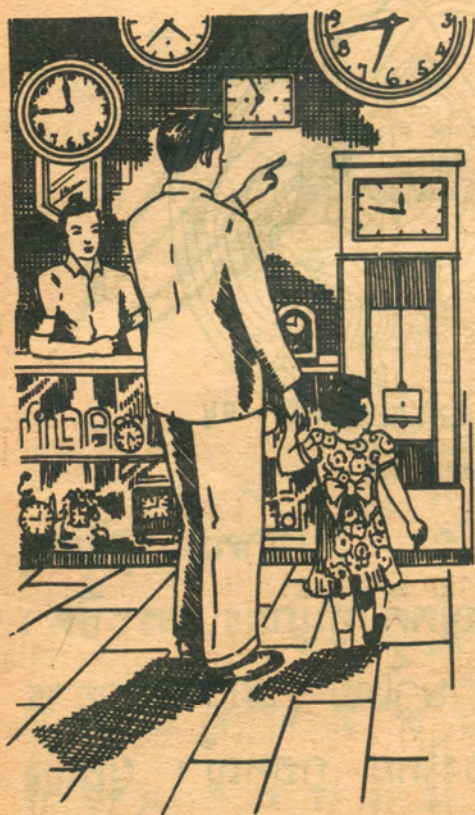
แบบฝึกหัด

ธูปเทียน ญาติพี่น้อง ธันวาคม คำนัธนู
 เถิงญาณ โรคภัย ญัตติ หมุ่มภมร พระธิดา
 ความรักดี มีธรร ภาษาไทย รูปภาพ ลำธาร
 พระภิกษุ ภูษา ธงไทย กอหญ้า ผู้หญิง

ภายนอก ณ ที่นี้ ปฏิทิน หลักระดาน รักรัคนะ
 ทอดกฐิน ห้าหน้าที่ เสาธง ผู้เฒ่า ไก่ตะเภา
 นายอำเภอ ขั้วเสภา เรือลำเภา ภูเขาไฟ

นาฬิกา

ตอน ๑

เวลาบ่ายวันหนึ่ง
 เมื่อเด็กหญิงสารภี
 เฒ่าเภาตราบกลับจาก
 โรงเรียนแล้ว นาย
 ภักดี เฒ่าเภาตรา
 บิดาของเขาได้พา
 ไปเที่ยวที่ห้างขาย
 นาฬิกา แห่งหนึ่ง
 ซึ่งเป็นห้างใหญ่โต
 กว้างขวางมาก มี

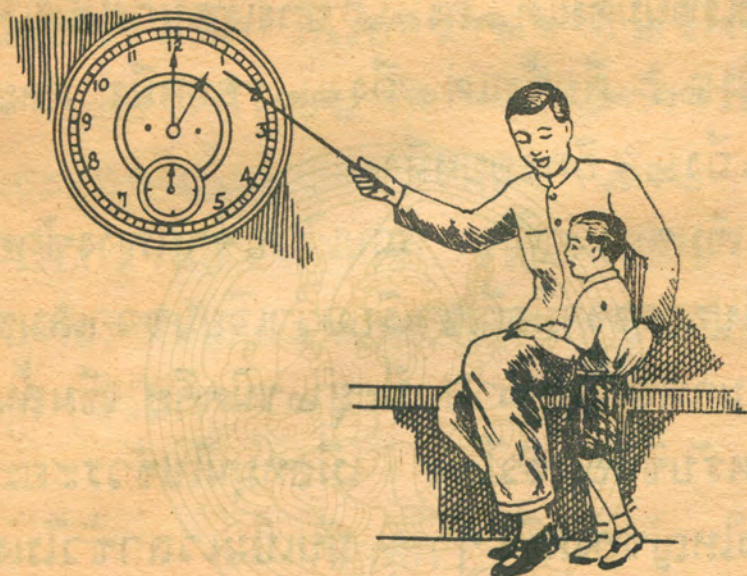
นาฬิกาต่างๆ เช่น นาฬิกาพก นาฬิกาข้อมือ
นาฬิกาปลุก และนาฬิกาแมงดา เป็นต้น ติด
ไว้ข้างฝาผนัง ตั้งและวางไว้ในตู้ เรียงราย
แลสະพຣັ່ງ ดูงามตายิ่งนัก นาฬิกาเหล่านี้
มีรูปร่างและลักษณะต่างๆ กัน ทำด้วยไม้ก็มี
ทำด้วยหินอ่อนก็มี ทำด้วยโลหะ เช่น เงิน
ทอง นาก กะไหล่ ก็มี บางเรือนแกะสลัก
ด้วยฝีมืออันงดงาม เป็นลวดลาย ดอกไม้
กิ่งไม้และใบไม้ รูปคน รูปม้า และรูปอื่นๆ
บางเรือนทำเป็นรูปนกยูง โผล่หน้าออกมา
เมื่อเวลานาฬิกาตีก็มี เสียงนาฬิกาเดินดัง
ตึกๆ! ก๊อกแก๊กๆ! ได้ยินอยู่ไม่ขาดระยะ
เสียงระฆังนาฬิกาดังก้องแก๊งๆ! ตึกแต๊กๆ!
เป็นของน่าดู น่าชมยิ่งนัก เป็นสิ่งที่แปลกตา
แปลกหู ทำให้เด็กหญิงสาริรู้ลึกลับประหลาด
มาก บังเกิดความเบิกบานใจ และตื่นเต็น

อยากรู้ อยากเห็นยิ่งขึ้น นายภักดี กับ
 เจ้าของห้างนั้นเป็นผู้ที่รู้จักและคุ้นเคยกันดี
 นายภักดี จึงเที่ยวขมมนาฬิกาต่างๆในห้างได้
 ตามความพอใจ บิดาของเขาได้ซื้อให้เด็กหญิง
 สวรรณี ดุณาฬิกาชนิดต่างๆ เหล่านั้น พร้อม
 กับอธิบายประกอบ ทีละอย่างๆ ดังต่อไปนี้

เวลานาฬิกาเดินมีเสียงดัง และเข็มหมุน
 เวียนไปรอบๆ โดยอาศัยกำลังลานและเครื่อง
 ที่ประกอบขึ้นกับลานนั้น ถ้าจะเปรียบกับเท้า
 ของเรา ที่พาตัวเราเดินไปได้ ก็เป็นเช่น
 เดียวกัน เข็มที่บอกเวลานั้น ก็คล้ายกับนิ้วมือ
 ของเราที่ชี้บอกใครให้ดูอะไร ส่วนเสียงระฆัง
 ที่ตีบอกเวลานาฬิกาและตีถึงนั้นเล่าก็คล้ายกับ
 เสียงของเราที่พูดบอกข้อความอะไรแก่ใครๆ
 นั้นเอง นี่ก็เป็นสิ่งแปลกประหลาดน่าชม
 ความคิดที่เขาคิดทำขึ้น

นาฬิกา

ตอนที่ ๒

หน้านาฬิกานั้นแบนและกลม ที่หน้า
นาฬิกาแบ่งออกเป็นช่องใหญ่ๆ ๑๒ ช่องเท่าๆ
กัน ช่องใหญ่ ช่องหนึ่งๆ มีเครื่องหมาย
๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑ และ ๑๒
กำกับอยู่ทุก ๆ ช่อง ในระหว่างช่องใหญ่
ช่องหนึ่งๆ ยังได้แบ่งออกเป็นขีดเล็ก ๆ อีก

๕ ขีด ส่วนเครื่องหมายนับเวลานานาฬิกา นั้นเขียนเป็นตัวเลขโรมันบ้าง ตัวเลขอาระบิกบ้าง บางเรือนมีตั้งแต่ ๑ ถึง ๑๒ บางเรือนก็มีตั้งแต่ ๑ ถึง ๒๔ คือตั้งแต่ ๑ ถึง ๑๒ รอบหนึ่ง และ ๑๓ ถึง ๒๔ อีกรอบหนึ่ง

เข็มของนาฬิกา หมุนเวียนจากทางซ้ายมือไปทางขวามือที่เขาเรียกว่าเวียนขวาเสมอ เข็มนาฬิกาโดยมาก มีอยู่ ๒ ชนิดคือ เข็มสั้นสำหรับชี้บอกชั่วโมง เมื่อหมุนไปชั่วระยะช่องใหญ่ช่องหนึ่ง ๆ นับเป็นเวลาชั่วโมงหนึ่ง ๆ เช่นหมุนจาก ๑๒ ซึ่งตั้งอยู่ที่กึ่งกลางตอนบน ไปถึงเลข ๑ เรียกว่า ๑ นาฬิกา และจาก ๑ ไปถึง ๒ ก็เรียกว่า ๒ นาฬิกา เป็นลำดับเรื่อยไป ในทำนองเดียวกัน จนกระทั่งถึง ๑๒ ก็เรียกว่า ๑๒ นาฬิกา เข็มอีกชนิดหนึ่งเรียกว่า เข็มยาว สำหรับชี้บอกนาที เมื่อ

หมุนไปชั่วระยะของเล็กของหนึ่ง ๆ นับเป็น
 เวลানাที่หนึ่ง ๆ เช่น ตั้งต้นหมุนจากเลข ๑๒
 นั้นไปชั่ว ๑ ชิด ก็เรียกว่า ๑ นาที่ ๒ ชิดก็ ๒
 นาที่ ๓๐ ชิดก็ ๓๐ นาที่ หรือครึ่งชั่วโมง
 และต่อไปในทำนองเดียวกัน จนถึง ๖๐ ชิด
 ก็เรียกว่า ๖๐ นาที่ หรือ ๑ ชั่วโมง เข็มยาวนี้
 จะต้องหมุนไปบรรจบรอบที่ตรงเลข ๑๒ เสมอ
 ทุก ๆ ชั่วโมง

นาฬิกา

ตอน ๓

วิธีดูนาฬิกาหรือนับเวลาคือ พอเวลา
 ตะวันส่องแสงอ่อน ๆ แสงเงินแสงทองงามตา
 เข็มสั้นจะชี้ตรงเลข ๖ ซึ่งอยู่กึ่งกลางตอนล่าง
 ตรงกันข้ามกับเลข ๑๒ เรียกว่าเวลา ๖ นาฬิกา
 หรือย่ำรุ่ง ครั้นตะวันสูงขึ้น ๆ เข็มสั้นนั้น

ก็หมุนต่อไปจนถึงเลข ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑ และ ๑๒ ในทำนองเดียวกัน เรียกว่า ๗ นาฬิกา ๘ นาฬิกา ๙ นาฬิกา ตลอดไปจนถึง ๑๒ นาฬิกา หรือเที่ยงวัน ซึ่งเป็นเวลาที่ดวงตะวัน อยู่ตรงหัวเราพอดี ต่อจากนี้ ดวงตะวันจะลดต่ำลงไปทุกๆที เข็มสั้นจะหมุนต่อไปถึงเลข ๑๓ หรือ ๑ เรียกว่า ๑๓ นาฬิกา ถึงเลข ๒ ก็เรียกว่า ๑๔ นาฬิกา ในทำนองเดียวกัน จนถึงเลข ๖

เรียกว่าเวลา ๑๘ นาฬิกา หรือย่ำค่ำ ซึ่ง
เป็นเวลาตะวันตกดิน นับเป็นเวลา ๑๒
ชั่วโมง ซึ่งเป็นเวลากลางวัน เราได้รับแสง
สว่าง ตลอดทั้ง ๑๒ ชั่วโมง เป็นเวลาเหมาะ
สำหรับไปทำมาหากิน ต่อจากนี้เข็มสั้นก็
หมุนต่อไปจนถึงเลข ๗ เรียกว่า ๑๙ นาฬิกา
ถึงเลข ๘ เรียกว่า ๒๐ นาฬิกา ตลอดไป
จนถึงเลข ๑๒ เรียกว่า ๒๔ นาฬิกา หรือ
เที่ยงคืน หรือสองยาม ซึ่งนิยมกันว่า ตั้งต้น
ขึ้นวันใหม่ แล้วเข็มสั้นหมุนต่อไปอีก ชั้ที่
ตรงเลข ๑ เรียกว่า ๑ นาฬิกา ชั้ตรงเลข ๒
เรียกว่า ๒ นาฬิกา ชั้ตรงเลข ๓ เรียกว่า
๓ นาฬิกา หรือสามยาม และตอนสามยามนี้
มักได้ยินเสียงไก่ขันแจ้ว ๆ บอกเวลาคด้าย ๆ
กับเสียงนาฬิกาตี ในที่สุดชั้ถึงเลข ๖ เรียกว่า
๖ นาฬิกา หรือย่ำรุ่ง เวลาเช้าตรู่นี้ ไก่ยังขัน

กระชั้นเสียงหนักขึ้น เสียงนกเสียงการ้องจ้อกแจ้กเซ้งเซ่ ต่างก็ออกจากรัง บินไปเที่ยวหา กินเป็นฝูง ๆ แต่เข้าตรู่ ผู้คนตื่นนอน ลุกขึ้นทำงานกัน ยามนี้อากาศเย็นสบายและสดชื่นดีมาก เวลาตั้งแต่ ๑๘ นาฬิกาถึง ๖ นาฬิกา รวม ๑๒ ชั่วโมง เป็นเวลากลางคืนมืดมัว ไม่แลเห็นแสงตะวันเลย นอกจากแสงเดือน แสงดาวเท่านั้น เวลากลางคืนจึงเย็นสบายกว่าเวลากลางวันมาก ทั้งเหมาะสำหรับพักผ่อนหลับนอน ทั้งกลางคืนและกลางวัน นับเป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง เรียกว่าวันหนึ่ง

นาฬิกา

ตอน ๔

วิธีดูนาฬิกา นอกจากใช้ตามองดูเข็มตามที่ได้กล่าวมาแล้ว จะใช้หูฟังเสียงนาฬิกาตึก

ได้เพราะนาฬิกาที่มีระฆังดี บอกเวลานาฬิกานั้น จำนวนครั้งที่ตีก็เท่ากับจำนวนเครื่องหมายที่เข็มสั้นชี้บอกนั้นๆ เสมอ เช่นเมื่อชี้ตรงเลข ๑ นาฬิกา ก็ตี ๑ ที ชี้ตรงเลข ๒ นาฬิกา ก็ตี ๒ ที ตลอดเรื่อยไป จนถึงเลข ๑๒ นาฬิกา ก็ตี ๑๒ ที ครบรอบหนึ่งพอดี เมื่อนาฬิกาตี ๑๒ ที แล้ว ต่อจากนี้ก็ตั้งต้นตี ๑ ที ไปใหม่ ดังนั้นเมื่อถึงเวลา ๑๓ นาฬิกา จึงตี ๑ ที ๑๔ นาฬิกา ตี ๒ ที เรื่อยไป จนถึง ๒๔ นาฬิกา ก็ตี ๑๒ ที ครบอีกรอบหนึ่ง เช่นเดียวกัน ทุกๆ คนควรจะหัดดูนาฬิกาให้เป็น เพราะนาฬิกาเป็นเครื่องสำหรับนับและดูเวลา บอกเวลาให้เรา รู้ได้ มันเดินตามปรกติทุกๆ วัน ครั้นถึงเวลาตีมันก็ตีตรงกับเวลานาฬิกาของมันจริงๆ นับว่ามันตรงต่อเวลาดีมาก เป็นตัวอย่างอันดีงาม ที่เด็กๆ น่าจะอบรมตน ให้เป็นคนตรงต่อเวลาจริงๆ

คล้ายๆ กับทำตัวให้เป็นนาฬิกา
เช่น เวลา ๖ นาฬิกาตื่นนอน
๗ นาฬิกาไปโรงเรียน ๑๕
นาฬิกาโรงเรียนเลิก รีบกลับ
มาบ้าน ๑๗ นาฬิกาอาบน้ำ
รับประทานข้าวเย็น เวลา ๑๙
ถึง ๒๐ นาฬิกาดูหนังสือท่องบ่น
วิชาต่าง ๆ ที่ได้เล่าเรียนมา
เวลา ๒๐ นาฬิกาเข้านอน

เด็ก ๆ ที่นอนแต่หัวค่ำ
แล้วตื่นแต่เช้าๆ จะรู้สึกข่มขื่น
ดี ย่อมทำให้ร่างกายแข็งแรง
หน้าตาอิมเอิบ งดงาม แจ่มใส
น่ารัก และทำให้ความคิดดี
เรียนหนังสือได้ดีด้วย

เด็ก ๆทั้งหลาย ได้อ่านเรื่องนาฬิกามาเพียง

เท่านี้ จะเห็นได้ว่า นาฬิกา
มันเที่ยงตรงต่อเวลา จริงต่อ
เวลาดีมาก เป็นตัวอย่างอันดี
งาม สำหรับคอยเตือนเราให้รู้
สึกตัวว่า อายุของเรานั้นค่อยๆ
แก่ขึ้น ทุกคืน ทุกวัน ทุกนาทิต
เวลาเป็นเงินเป็นทอง เป็นของ
อันมีค่า ไม่น่าจะปล่อยให้มัน
ล่องไปเสียเปล่า ๆ เลย เรา
น่าจะใช้เวลาทำอะไร ๆ ที่จะ
ดำเนิน ไปสู่ความดีความงาม
แก่ตน และแก่บ้านเกิดเมือง
นอนอันเป็นที่รักยิ่งของตน ถ้า
ชาวไทยเราทุกคน ต่างก็รู้สึก
ตัวเช่นนี้แล้ว เราก็คงช่วยกัน
คิดทำเครื่องใช้สอยต่าง ๆ ของ
เราใช้เอง โดยไม่ต้องอาศัยบ้าน เมืองอื่นเขา

จงเทียบ
 เราเป็นนา-
 เข็มบ่ง
 พียงพ่วงไว้
 ย่ำรุ่ง
 วางหน้าขึ้น
 อาบน้ำ
 หมดโลมม
 โมงเช้า
 เครื่องเรียนทั่ว
 เตรียมไป
 ที่เพื่อนเรา
 ตอนบ่าย
 นาฬิกา
 ถึงเหย้า
 หยิบงานทำ

เปรียบเอาว่า
 พิกาเอง
 ชี้ตรงเเมง
 ให้ทุกวัน
 สะดุ้งตื่น
 ลูกขึ้นพลัน
 ขำระพัน
 ผมแผ้วหวิ
 แผ้วแต่งตัว
 ทุกอย่างมี
 ให้ทันที
 เข้าเรียนกัน
 หมายถึง
 เลิกมาพลัน
 เราขยัน
 โดยจำนอง

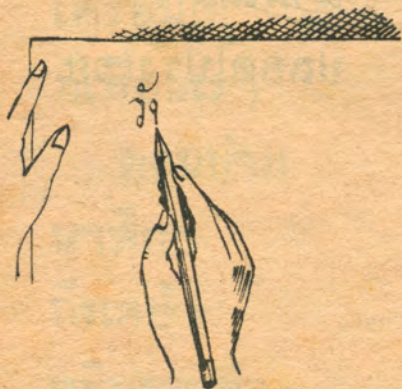
ร่วมด้วย	ช่วยแม่พ่อ
สิบเจ็ด น.	พอแล้วลง
อาบน้ำ	คำแล้วคง
พื้นความรู้	ที่ครูสอน
ท่องเรียน	เขียนอ่านพอ
ยี่สิบ น.	ก็เข้านอน
ฝึกฝนตัว	ทั่วทุกตอน
เทียบตามนา-	ฬิกาดี
ย่อมจะ	กระทำให้
อนามัย	เกิดได้ดี
กายใจ	แจ่มใสมี
สมองโล่ง	ปลอดโปร่งเฮย

หลักวิธีเขียนลายมือ

เมื่อเวลาหนูจะฝึกหัดเขียนลายมือ หนู
ต้องนั่งตัวตรง ๆ ให้ถูกอนามัย จับดินสอให้
ถูกท่า คือ ต้องให้ดินสออยู่ในระหว่างนิ้วหัว

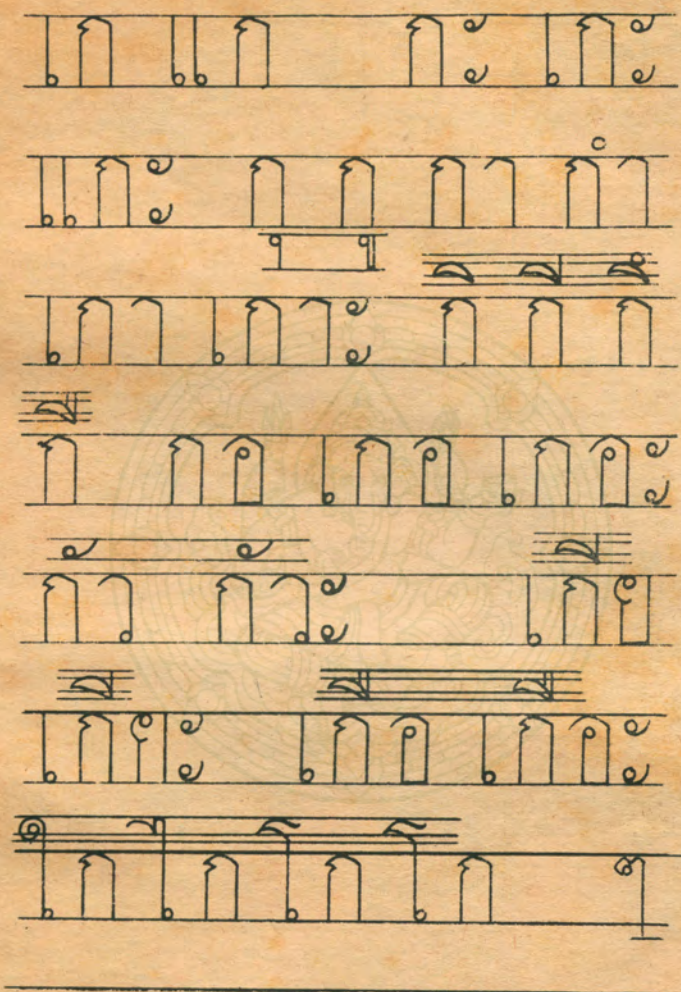
-แม่มือกับนิ้วชี้ และ
นิ้วกลาง ส่วนนิ้วนาง
กับนิ้วก้อยนั้นงอเข้า
ไว้ในฝ่ามือ และ
ต้องวางสมุดให้ตรง
จริง ๆ แล้วค่อย ๆ
พยายามเขียนให้ตัว
งาม ๆ เขียนส่วนสูง
และส่วนกว้างให้ถูก
ส่วน เขียนตัวให้ถูก
ลักษณะ และต้อง
เขียนหัวก่อนทุก ๆ

ตัว เว้นระยะช่องไฟระหว่างตัวหนังสือให้
กว้างเท่าๆ กันทุกตัว เว้นตอนระยะข้อความ
กับข้อความให้ห่างเท่าๆ กัน ทุกตอน และต้อง
พยายามเขียนและวาง ' ' และสระให้
ถูกต้องจริงๆ ต้องพยายามเขียนให้สะอาดด้วย

เขียนลายมือ	มีหลัก	รู้จักนัง
ตัวต้องตั้ง	ตรงแนบ	ถูกแบบอย่าง
จับดินสอ	ปากกา	ถูกท่าทาง
สมุดวาง	พลาบเฟ่ง	แล้วเล็งแล
ค้อยเขียนไป	ให้งาม	ตามล่วนลัด
ช่องไฟจัด	วัดกะ	ระยะแน
สระหรือ	เครื่องหมาย	อย่าย้ายแปร
ตั้งใจแน	มีระเบียบ	เรียบร้อยเอย

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์สวนทองถิ่น

กรมการปกครอง ถนนพหลโยธิน กรุงเทพมหานคร โทร. 2791464

นายพจน์ ภู่อารีย์ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา 2520

คำแนะนำ

1. หนังสือให้เด็กนักเรียนชมเรียน และให้ส่งคืนกับครูประจำชั้นเมื่อสอบการศึกษา
2. ให้ครูแนะนำนักเรียน ให้รู้จักศึกษาแบบเรียนมิให้ชำรุดก่อนเวลาอันสมควร เพื่อนักเรียนรุ่นหลังจะได้ใช้เรียนต่อไป
3. เมื่อสอบการศึกษาของแต่ละปี ให้ครูสำรวจจำนวนหนังสือชำรุดหรือสูญหายไปจังหวัดทราบ เพื่อจังหวัดจะได้รวบรวมแจ้งกรมการปกครอง เพื่อประกอบการพิจารณาจัดพิมพ์เสริมให้ต่อไป.